

Nedre Eiker kommune

Rådmannens forslag til

Årsbudsjett 2008

Økonomiplan 2008 - 2011



Mjøndalen 31. oktober 2007

Innhold

1	<u>INNLEDNING</u>	4
2	<u>GRUNNLEGGENDE RAMMEBETINGELSER</u>	6
	BUDSJETT 2008	6
	STATSBUDSJETTET	6
	LØNNS- OG PRISVEKST	6
	UTVIKLINGEN I FRIE INNTEKTER 2005 – 2011	7
	SKJØNNSTILSKUDD	9
	PENSJONSKOSTNADER	9
	GARANTIFORPLIKTELSER	9
	FINANSFORVALTNING, RENTER OG AVDRAG	10
	UTVIKLING I LANGSIKTIG GJELD	11
	KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	11
	GEBYRER OG EGENBETALINGSSATSER	12
3	<u>AKTUELLE NØKKELTALL</u>	12
	TI VIKTIGE KOSTRA-TALL	12
	NETTO DRIFTSUTGIFTER I PROSENT AV TOTALE NETTO DRIFTSUTGIFTER	14
4	<u>ANDRE AKTUELLE TEMA</u>	15
	RULLERING AV KOMMUNEPLANEN 2009 – 2020.	15
	KVALITETSKOMMUNEPROGRAMMET	15
	KS - EFFEKTIVISERINGSNETTVERK	16
	STRATEGISK EIENDOMSFORVALTNING	16
	NÆRINGSUTVIKLING	17
	KROKSTAD SENTEROMRÅDE	18
	NEDRE EIKER STADION	18
	BÆREKRAFTIG UTVIKLING OG MILJØVERN	19
5	<u>DRIFTSBUDSJETT 2008</u>	20
	TABELL 1 HOVEDOVERSIKT	20
6	<u>RAMMEOMRÅDENE</u>	22
	HOVEDUTFORDRING SALDERING	22
	SENTRALADMINISTRASJONEN	24
	OPPVEKST	28
	KULTUR OG FRITID	31
	HELSE OG OMSORG	34
	SOSIALE TJENESTER OG TILTAK	38
	TEKNISKE TJENESTER	40
	HERMANSENTERET KOMMUNALE FORETAK	44
	KIRKELIG FELLESRÅD	44

FORMANNSKAPETS DISPOSISJONSKONTO	44
<u>7</u> <u>INVESTERINGER</u>	<u>45</u>
TABELL 2 INVESTERINGER	45
<u>8</u> <u>VEDLEGG</u>	<u>48</u>
A. SENTRALADMINISTRASJON	48
B. OPPVEKST	49
C. KULTUR	49
D. HELSE OG OMSORG	50
E. SOSIALE TJENESTER	51
F. TEKNISKE TJENESTER	52
NEDRE EIKER KIRKELIGE FELLESRÅD	53

1 Innledning

Rådmannen legger med dette fram forslag til årsbudsjett 2008 og forslag til økonomiplan 2008 – 2011. Forslaget er saldert, det vil si at det er samsvar mellom forslag til utgifter og inntekter.

Forslaget gir en driftsramme på ca. 889 mill. kr, samt et forslag til investeringsprogram på 35,8 mill. kr til vann og avløp og 43,1 mill. kr til andre investeringer. Dette betyr at kommunen også for 2008 skal løse betydelige samfunnsoppgaver og tjenester.

Ved utarbeidelsen av forslaget har rådmannen tatt utgangspunkt i vedtatte driftsrammer for 2007. Videre er rammene justert for bl.a. oppgaveendringer, kommunens anslag for skatt og rammetilskudd, forventet lønnsoppgjør, forslag til investeringsprogram og låneopptak, samt en forsiktig vurdering av sektorenes innmeldte behov. *Etter denne justeringen betyr rådmannens forslag at driftsutgiftene må nedjusteres med ca 20 mill. kr.* Dette er da innarbeidet i rådmannens forslag.

Kortfattet betyr Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2008, at Nedre Eiker kommune ikke får dekket utgiftene knyttet til lønnsoppgjøret (anslagsvis 30 mill. kr) og utgiftene knyttet til økt rentenivå. Dette får betydelige konsekvenser for driftssituasjonen for Nedre Eiker kommune i 2008.

Rådmannens forslag for 2008 innebærer en innsparing på ca 20 mill. kr. Dette utgjør ca 2,2 % av driftsutgiftene. For Nedre Eiker kommune er en reduksjon på ca. 2,2 % *meget utfordrende og krevende.* Dette tatt i betraktning av at kommunen er en minsteinntektskommune med et allerede generelt lavt utgiftsnivå på tjenestene. Likevel, for å sikre en best mulig effekt av innsparingene, er det viktig at tiltak iverksettes allerede fra 1.1.2008.

Forslag til, og mulige konsekvenser av innsparinger og kostnadsreduserende tiltak som rådmannen foreslår, er beskrevet i kommentarene til rammeområdene. Felles for all virksomhet i kommunen blir:

- *kommunens kvalitets- og aktivitetsnivå blir gjennomgående redusert sett i forhold til nivået for 2007.*
- *videreføring og en ytterligere forsterkning av tiltaket om å minimere bruk av vikarer, samt utsette eller ikke ansette ved ledighet i stillinger. (Dette betyr gjennomgående en bemanningsreduksjon, samtidig som behovet for kommunens tjenester er økende)*
- *eventuell nedleggelse av ikke lovpålagte aktiviteter.*
- *en eventuell omdisponering av ansatte innen egen virksomhet, etat eller kommunen sett i forhold til kommunens prioritering av oppgaver*
- *utsette igangsetting av flere nye drifts tiltak*
- *utsette flere av de planlagte investeringsprosjektene*

Konsekvensene av forslagene blir en krevende balansegang om *hva som er en forsvarlig kommunal tjeneste, en strengere prioritering i forhold til hvem som får*

tjenester, samt kvaliteten og omfanget av tjenesten. En annen konsekvens av meget stramme budsjetter er den utfordringen de ansatte møter daglig, samt hva dette kan bety i forhold til utviklingen i sykefraværet, trivsel på arbeidsplassen og muligheten for å beholde og rekruttere god kompetanse.

En viktig oppgave vil fortsatt være å ha fokus på hvordan organisere tjenestene, hvilke tjenester og omfang av tjenestene Nedre Eiker kommune skal stå for i 2008. Hvordan kan vi løse oppgavene på en best mulig, effektiv og hensiktsmessig måte.

Nedre Eiker kommune samarbeider allerede i dag med en eller flere kommuner innenfor flere tjenester. I tida framover blir det viktig å se på mulighetene for flere samarbeidsområder.

For å følge utviklingen i kommunens ressursbruk, samt vurdering av forsvarligheten i tjenester, legger rådmannen opp til en videreføring av dagens rapporteringsrutiner. Dette betyr en tett resultatoppfølging med bl.a. månedsrapportering og tertialrapportering til politisk nivå.

Mjøndalen 31. oktober 2007

Christian Vegard Dahl
rådmann

2 Grunnleggende rammebetingelser

Budsjett 2008

Kommunestyret vedtok budsjett 2007 og økonomiplan 2007 - 2010 i møte 6. desember 2006. Budsjettet for 2008 bygger på vedtatt økonomiplan. De rammene som framkommer av rådmannens forslag for 2008 tilsier at det ikke er mulig å videreføre driften fra 2007 inn i 2008 fullt ut.

Statsbudsjettet

Statsbudsjettet for 2008 ble lagt frem 5. oktober. Rådmannens vurderinger bygger bl.a på statsbudsjettets forutsetninger, kommuneproposisjonen og de signaler om det økonomiske opplegget som er gitt der, samt en noe høyere vurdering av frie inntekter for 2008.

I 2008 legger Regjeringen opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på 6,2 mrd. kroner, dvs. 2,4 %. Veksten er i tråd med vanlig praksis regnet fra anslått inntektsnivå i 2007 i revidert nasjonalbudsjett 2007.

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at veksten i samlede inntekter blir vel 1 mrd. kroner høyere enn varslet i kommuneproposisjonen i vår. Årsaken er vekst i øremerkede tilskudd.

Skattøren, dvs. kommunens andel av skatt for personlige skatteyttere, er satt ned med 0,2 % i 2008. I kommuneproposisjonen for 2008 ble det varslet at veksten i frie inntekter i 2008 skulle komme som rammetilskudd, ikke som økte skatteinntekter. Regjeringen følger opp disse signalene i statsbudsjettet og skattøren er fastsatt slik at skatteinntektene i 2008 anslås å bli uendret i forhold til skattenivået i 2007.

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet for 2008 fastsettes anslag på pris- og kostnadsvekst (deflator) i kommunesektoren på følgende måte:

	2007	2008	Vekt
Lønn	4,8 %	5,0 %	0,635
Varekjøp	2,0 %	2,8 %	0,365
Samlet deflator	3,8 %	4,2 %	

I rådmannens forslag til budsjett for 2008 er det, i samsvar med statsbudsjettet, lagt til grunn en gjennomsnittlig lønnsøkning i Nedre Eiker kommune på 5 %. Lønnsjusteringen skjer 1. mai og virkningen for året (8/12 mnd) blir på 3,3 %.

Utviklingen i frie inntekter 2005 – 2011

KS har utarbeidet prognosemodell ut fra Regjeringens anslag på frie inntekter (sum skatt og rammetilskudd). For perioden 2008 – 2011 er alle anslag i faste 2008 priser.

Alle tall er i hele 1 000 kr.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	128 774	143 091	155 436	167 099	165 230	163 907	163 907
Utgiftsutjevning	-30 653	-35 267	-38 620	-40 694	-40 694	-40 694	-40 694
Overgangsordninger	5 111	3 204	1 442	-397	-220	-106	-49
Utenfor overgangsordn. (inkl oppgavediff.)	-3 782	-	4 243	5 467	7 358	7 358	7 358
Ordinært skjønn	5 000	3 000	3 000	3 500 -	3 500	3 500	3 500
Justering overgangsordn. mm	-1 313						
Komp skattesvikt/lønn 2004 / 2006		295					
Sum rammetilskudd uten selskapsskatt	103 137	114 323	125 500	134 976	135 174	133 965	123 996
Selskapsskatt	11 535	11 795	13 853	16 564	16 564	16 564	16 564
Sum rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	114 672	126 118	139 353	151 540	151 738	150 529	150 586
"Bykлетrekket"	-42	-77	-83	-83	-83	-83	-83
Netto inntektsutjevning	36 138	48 256	48 269	47 545	47 545	47 545	47 545
Sum rammetilskudd	150 768	174 297	187 540	199 002	199 200	197 992	198 048
Rammetilskudd – endring i %	2,2	15,6	7,6	6,1	0,1	-0,6	0,0
Skatt på formue og inntekt	349 098	376 670	385 361	394 315	394 315	394 315	394 315
Skatteinntekter – endring i %	3,1	7,9	2,3	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd	499 866	550 967	572 900	593 300	593 500	592 300	592 400
Sum - endring i %	2,8	10,2	4,0	3,6	0,0	-0,2	0,0

Tallene for 2005 og 2006 er virkelige tall. Tall for 2007 – 2011 er anslag basert på kommuneproposisjonen og forslag til Statsbudsjett 2008.

Årsaken til nedgangen i innbyggertilskuddet fra 2009 skyldes bortfall av midler til lærebøker ifbm. Kunnskapsløftet

Tallene for 2007 er anslag på regnskap og lik vedtatt budsjett. Nominell vekst i frie inntekter blir med dette på 3,6 %. Med en deflator på 4,2 % vil realvekst i de frie inntektene bli -0,6 %, altså en nedgang.

I tabell 1 (s 20) er tall for skatt og rammetilskudd lagt inn på bakgrunn av KS prognose slik den er gjengitt i tabellen over. Historisk sett har disse anslagene vist seg å være for lave når regnskapet gjøres opp. Rådmannen har derfor tillatt seg å øke anslagene for skatt og rammetilskudd med til sammen 12 mill. kroner. Rådmannen gjør oppmerksom på at det likevel vil være en viss usikkerhet knyttet til det økte anslaget.

Nedenstående tabell viser de historiske tallene rådmannen bygger sin prognose for skatt og rammetilskudd på.

Alle tall er i hele 1 000 kr.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Skatt, forslag statsbudsjett	287 933	318 161	344 918	353 773	372 012	374 293	394 315
Rammetilskudd, forslag statsbudsjett	153 166	161 680	127 413	141 071	146 239	186 293	199 002
	441 099	479 841	472 331	494 844	518 251	560 586	593 317
Endring fra forrige år		8,8 %	-1,6 %	4,8%	4,7 %	8,2 %	5,8 %
Budsjett skatt	296 933	330 000	344 918	353 773	376 012	395 599	400 315
Budsjett rammetilskudd	153 166	161 679	135 227	144 971	163 227	177 049	205 202
	450 099	491 679	480 145	498 744	539 239	572 648	605 517
Endring fra forrige år		9,2 %	-2,3 %	3,9%	8,1 %	6,2 %	5,7 %
Regnskap skatt	294 884	314 091	339 203	349 097	376 669	380 000*	
Regnskap rammetilskudd	152 963	159 491	145 984	152 764	175 202	194 049*	
	447 847	473 582	485 187	501 861	551 871	574 049*	
Endring fra forrige år		5,7 %	2,5 %	3,4%	10,0 %	4,0 %	
Differanse i % mellom prognose og regnskap	1,53 %	-1,30 %	2,72 %	1,42%	6,49 %	2,40 %	

*Prognose okt. 2007

Nedre Eiker er en minsteinntektskommune og har lave inntekter pr innbygger. I 2004 lå Nedre Eiker 1 800 kroner gjennomsnittet for Buskerud i frie inntekter pr innbygger, og 2 700 kroner under gjennomsnittet for landet. Denne forskjellen har bare økt. Tallene for 2006 viser at Nedre Eiker ligger 2 914 kroner pr innbygger under gjennomsnittet for Buskerud og hele 4 245 kroner under landsgjennomsnittet.

Alle tall er i hele 1 000 kr.

	Nedre Eiker	Øvre Eiker	Drammen	Lier	Røyken	Buskerud	Landssnitt
2003	22 154	23 674	22 800	22 986	21 253	24 200	25 725
2004	22 544	23 784	22 482	23 492	22 180	24 317	25 705
2005	23 178	24 194	23 600	25 114	22 953	25 289	26 780
2006	25 226	26 914	26 201	27 648	25 421	28 140	29 471

Fra 2005 til 2006 hadde Nedre Eiker en økning i frie inntekter på 8,8 %, mens andre kommuner hadde økninger på 10 – 11 %.

Om Nedre Eiker hadde ligget på samme nivå som gjennomsnittet for Buskerud i frie inntekter pr innbygger hadde det vært ca 63 mill. kroner mer disponibelt til tjenesteyting i 2006.

Sørheimutvalgets forslag til nytt inntektssystem fra 2009 ble lagt fram den 26. oktober. Foreløpige beregninger viser at Nedre Eiker vil kunne få en økt overføring i størrelsesorden 4 – 6 mill. kroner avhengig av om forslag til inntektsgaranti er med eller ikke. Konsekvensene av forslaget vil sannsynligvis bli innarbeidet i forbindelse med Kommuneproposisjonen for 2009.

Skjønnstilskudd

Nedre Eiker har de siste årene blitt tildelt ordinært skjønnstilskudd fra fylkesmannen. Skjønnstilskuddet har vært knyttet til kommunens vanskelige økonomiske situasjon og utgjør 3,0 mill kroner i 2007.

Nedre Eiker har en større andel sosialhjelpsmottakere og større andel barn med barneverntiltak enn både fylket og landet, i tillegg har vi hatt en betydelig økning i behov for spesialpedagogiske tiltak til barn i førskolealder. De utfordringene Nedre Eiker har innenfor disse områdene er ikke tilstrekkelig kompensert gjennom inntektssystemet og det er søkt om 6 mill. kroner i skjønnstilskudd for 2008. I 1. tildeling av skjønnstilskudd fikk Nedre Eiker 3,5 mill. kroner. Restmidler samlet til fordeling i Buskerud i 2. tildeling er 8,9 mill. kroner. Disse skal tildeles til prosjekter samt til ekstraordinære forhold i enkeltkommuner.

Pensjonskostnader

I budsjett for 2008 er satsene for pensjonskostnadene satt til:

- Sykepleiere – 11 %
- Lærere - 9,9 %
- Andre arbeidstakere i fellesordningen – 13,5 %

Utviklingen av kommunens pensjonskostnader er avhengig av flere faktorer, bl.a endringer i sammensetningen av innmeldte arbeidstakere, renteutvikling og avkastning på pensjonsmidler. De ovenstående satsene er derfor kun en prognose som følges tett opp og eventuelt justeres dersom det skulle skje endringer gjennom året.

Garantiforpliktelser

I følge Kommunelovens § 51 kan kommunen, innenfor visse rammer, stille økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen. Vedtak om garanti skal godkjennes av fylkesmannen med mindre maksimumsansvaret ikke overstiger 500 000 kroner.

Nedre Eiker kommune har pr. dato følgende garantiforpliktelser:

Garanti gitt til:	Opprinnelig garanti	Garantibeløp Pr 31.12.2006	Utløper dato
Lån til oppføring av Vinnes Barnehage	3 750 000	3 075 000	01.11.2021
Eiker ASVO A/S (solidarisk med Ø Eiker kommune)	2 000 000	1 411 700	16.07.2012
Lån til oppføring av Skyttelveien barnehage (HB)	4 520 000	3 733 225	01.01.2028
Lån til oppføring av Skyttelveien barnehage (Sp. Øst)	868 500	585 400	20.07.2016
Lån til omsorgsboliger - Industrigata bosenter A/S 25,4% av lån	12 600 000	2 831 093	01.08.2029
Mjøndalen Sport & Kultursenter A/S (spillemidler)		8 750 000	20.10.2023
Mjøndalen Sport & Kultursenter A/S (ord. lån)	16 500 000	15 829 326	15.02.2016
Eplehagen andelsbarnehage	8 155 000	6 917 182	01.10.2031
IKA Kongsberg, andel 4,74 %		37 920	22.12.2014
Glitrevannverket IKS, andel 21,9 %		21 860 000	15.07.2047
Glitrevannverket IKS, andel 21,9 %		32 790 000	15.07.2047
Renovasjonsselskapet for Drammensregionen		11 912 668	
<i>herav gjeld til kommunen for overtakelse av aktiva</i>	3 166 668		01.01.2022
<i>driftskreditt (maks 10 år)</i>	3 150 000		01.01.2012
<i>lån til nye investeringer (22 år fra utbetaling)</i>	5 596 000		
Lån til andelsbarnehage Stenseth - Barnebygg as			
<i>herav lån i Husbanken</i>	10 550 000	7 852 050	01.02.2034
Sum garantiansvar		117 585 564	
Det er gjort vedtak om følgende nye garantier i 2007:			
Mjøndalen Sport og Kultursenter AS	2 800 000		
Nedre Eiker Menighetscenter	9 000 000		

Finansforvaltning, renter og avdrag

I løpet av 2007 har Norges Bank hevet styringsrenten hele fem ganger. Styringsrenten er pr. oktober på 5 %, noe som er 2 % høyere enn på samme tid i 2006. Renten forventes å øke ytterligere. En fjerdedel av kommunens låneportefølje er lån til fast rente. Resten av låneporteføljen er på flytende rente eller rente knyttet mot NIBOR.

Betingelsene på kommunens lån med flytende rente er for tiden 5,6 %. Betingelsene på fastrentelån er på 4,3 % (100 mill - 5 år fra 10/06) og 5,55 % (100 mill – 5 år fra 07/07)

Kommunen har for tiden ingen plasseringer i finansmarkedet utenom ordinære bankinnskudd.

I budsjettet for 2008 har rådmannen lagt til grunn en flytende gjennomsnittrente på 5,75 %.

Utvikling i langsiktig gjeld

I følge Kommunelovens § 50 kan kommunen ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet. Kommunens finansreglement gir retningslinjer for innlån og låneforvaltning.

Tallene for årene 2005 og 2006 er regnskapstall. Tallene for årene 2007 – 2011 er budsjettall.

Alle tall er i hele 1 000 kr.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Formidlingslån pr 1.1.	28 717	15 932	24 320	23 806	23 292	22 778	22 264
Nye lån i året	10 000	10 000	0	0	0	0	0
Avdrag	-22 785	-1 612	-514	-514	-514	-514	-514
Avdrag nye lån							
Formidlingslån pr 31.12.	15 932	24 320	23 806	23 292	22 778	22 264	21 750

Sum lån 1.1.	608 422	689 249	778 906	826 670	911 305	941 629
Sum nye lån*	107 917	116 356	78 275	117 475	65 975	79 875
Sum avdrag	-27 090	-26 699	-28 782	-28 782	-28 782	-28 782
Avdrag nye investeringslån			-1 729	-4 058	-6 869	-8 949
Sum lån 31.12.	608 422	689 249	778 906	826 670	911 305	941 629

*Herav (se tabell 2 Investeringer)

Nye investeringslån i året	49 017	85 576	42 450	84 750	32 200	50 400
Nye VA lån i året	48 900	30 780	35 825	32 725	33 775	29 475

Alle kommunens lån er i de senere år tatt opp med 33 års løpetid. Korrigert for årene som er gått siden låneopptak er gjestående løpetid på kommunens langsiktige gjeld ca 25 år med nåværende avdragsstruktur. Kommuneloven § 50.7a regulerer minste tillatte avdrag, og note 4 i Regnskap 2006 konkluderer med at avdragene er godt innenfor årlig minimums avdrag. Avdragsinnbetalingene er også fra 2008 og utover i perioden justert slik at de ligger ned mot grensen for minste tillatte avdrag.

Kompensasjon for merverdiavgift

Ordningen med kompensasjon for merverdiavgift på kommunalt kjøp av varer og tjenester ble innført fra 2004. Beregnet kompensasjon for kommunesektoren er innarbeidet i inntektssystemet som et trekk i rammetilskuddet.

<i>Alle tall er i hele 1 000 kr.</i>	2004	2005	2006	2007	2008
Totale utg. investering (regnskap)	155 152	204 282	90 162		
Grunnlag mva investering (regnskap)	58 828	70 592	20 072		
Mva komp. investering	14 707*	17 648*	5 018*	15 300**	10 000**

*Mva komp. investering for årene 2004-2006 er regnskapstall.

**Mva komp. investering for årene 2007-2008 er budsjettall.

Fra og med 2009 er det foreslått at refundert mva på investeringer ikke lenger føres i driftsregnskapet, men i investeringsregnskapet slik at kompensasjoninntektene blir med på å finansiere investeringene. Det betyr på kort sikt strammere driftsbudsjetter, og på lang sikt lavere rente- og avdragsutgifter. Denne endringen er ikke innarbeidet i økonomiplanen rådmannens forslag til økonomiplan.

Gebyrer og egenbetalingssatser

Alle gebyrer, egenbetalinger m.v. legges fram som egne saker. Gebyrene foreslås økt med 4,2 % hvor dette er lovlig.

3 Aktuelle nøkkeltall

Ti viktige KOSTRA-tall

KOSTRA (KOMMune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhets prioriteringer, dekningsgrader, bruksrater og produktivitet. KOSTRA tallene gir et godt grunnlag for sammenligning med andre kommuner, men også for å følge utviklingen i egen kommune over flere år.

	Nedre Eiker 2004	Nedre Eiker 2005	Nedre Eiker 2006	Buskerud 2006	Landet 2006
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,7	3,2	0	4,6	5,6
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	68,3	71,6	68,7	78,6	80,3
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere kommunehelsetjenesten	6,5	6,5	6,9	9,1	9
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	89,9	100	100	95,3	91
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggere 20-66 år	5,5	5,5	5,4	4,2	4,2
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr barn i kommunalbarnehage	93 906	101 099	112 725	77 633	105 329
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr elev til grunnskole	57 032	60 254	62 676	66 896	68 758
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr hjemmetjenestebruker	133 731	168 610	150 783	138 768	142 420
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr kommunal institusjonsplass	645 169	750 206	798 049	726 425	666 138
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid byggesaker (kalenderdager)	14	20	20	38	32

Kilde: SSB/KOSTRA

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr barn i kommunal barnehage

Bruttoutgiftene på barnehagesektoren ligger høyt pr. barn i Nedre Eiker med 112.725, mens tallene for Buskerud er 77.630 og 105.329.

Bruttoutgifter består av:

- Opphold og stimulering (vanlig drift) 76,7 % av utgiftene.
- Tilrettelagte tiltak (funksjonshemmede/fremmedspråklige). 12,8 %
- Lokaler og skyss (drift og avskrivning bygg) 10,4 %

På "vanlig drift" som tar 76,7 % av utgiftene på barnehagesektoren ligger vi under de fleste av sammenligningskommunene og under Buskerud 82,0 % og landet 81,2 %. KOSTRA-tallene bekrefter at vi driver rasjonelt. Antall oppholdstimer pr. ÅV er 12.342 hos oss, mens gjennomsnittet i Buskerud er 11.733 og landet 11.400. 85 % av utgiftene er lønn. Ingen av sammenligningskommunene har høyere andel av ansatte med pedagogisk utdanning enn oss, slik at det må antas at lønnsutgiftene våre derved vil være noe høyere.

Andel utgifter til "tilrettelagte tiltak" ligger litt over Buskerud og landet, men dette får likevel ikke stor betydning, da mer enn halvparten av utgiftene dekkes av øremerket tilskudd til denne barnegruppen. .

Nedre Eiker har 12,8 %. Tallene for Buskerud og landet er h.h.v. 10,8 % og 10,0 %.

Av KOSTRA-tall framgår det at andelen utgifter til drift av lokaler ligger høyt hos oss. Dette skyldes bl.a høye avskrivninger. 10,4 % av utgiftene våre går til lokaler (Buskerud 7,2 % og landet 8,8 %). Skyssutgiftene er så små at de er ikke verd å nevne.

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr elev til grunnskole

- Aldersspredningen i befolkningen viser at Nedre Eiker kommune har en høyere prosentandel i aldersgruppen 6 – 15 år enn gjennomsnittet for Buskerud og landet.
- Lave utgifter pr elev skyldes at vi ligger forholdsvis høyt på klassestørrelse og at driftsutgifter eks lønn er lave

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr hjemmetjenestebruker:

Vi har relativt høye utgifter grunnet:

- høye terskler for tildeling av tjenester, det betyr at det må settes mye ressurser pr bruker
- mange omsorgsboliger med høy bemanning grunnet eldre som er syke og/eller demente

Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr kommunal institusjonsplass:

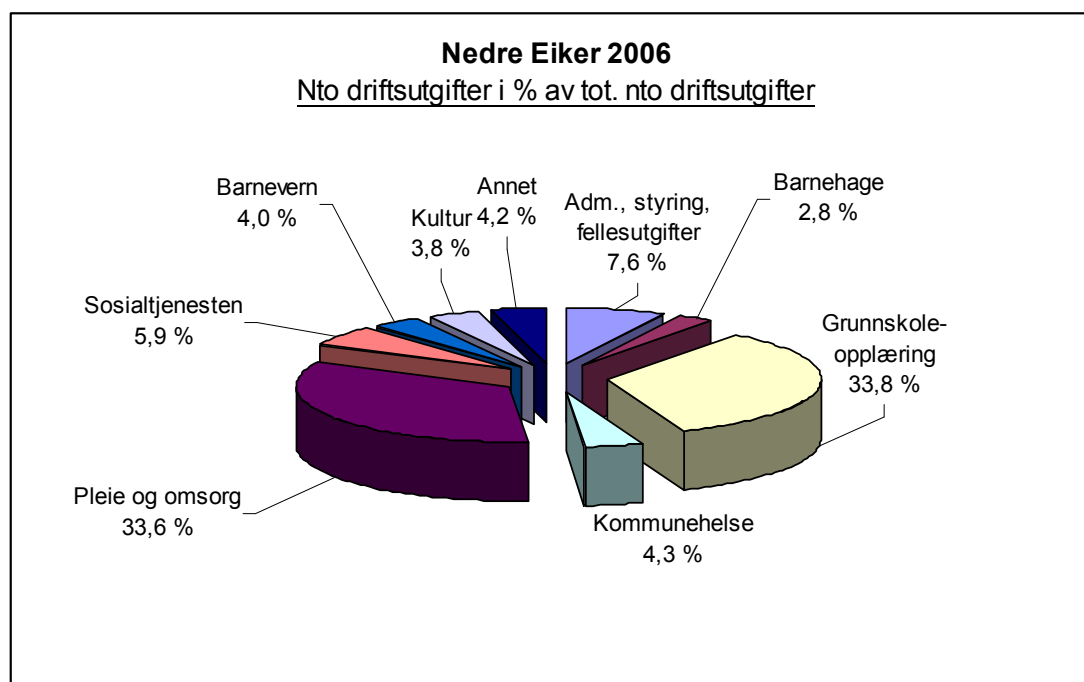
Vi har relativt høye utgifter grunnet:

- høye terskler for tildeling, det betyr at det må settes inn mye ressurser pr bruker
- små enheter krever mer bemanning enn ordinære sykehjemsplasser (lindrende enhet og rehabiliteringsavdelingen)

Netto driftsutgifter i prosent av totale netto driftsutgifter

	Nedre Eiker 2004	Nedre Eiker 2005	Nedre Eiker 2006	Buskerud 2006	Landet 2006
Adm., styring, fellesutgifter	8,2 %	10,5 %	7,6 %	9,6 %	8,9 %
Barnehage	2,7 %	2,0 %	2,8 %	2,3 %	2,3 %
Grunnskoleopplæring	36,1 %	36,7 %	33,8 %	30,3 %	30,7 %
Kommunehelse	4,2 %	4,4 %	4,3 %	4,2 %	4,2 %
Pleie og omsorg	30,2 %	31,1 %	33,6 %	36,1 %	33,8 %
Sosialtjenesten	6,4 %	6,1 %	5,9 %	5,6 %	5,9 %
Barnevern	4,6 %	4,2 %	4,0 %	3,6 %	3,4 %
Kultur	4,3 %	3,9 %	3,8 %	3,6 %	3,7 %
Annet	3,3 %	1,1 %	4,2 %	4,7 %	7,1 %

Kilde: SSB/KOSTRA



4 Andre aktuelle tema

Rullering av kommuneplanen 2009 – 2020.

Kommuneplanen skal rulleres en gang i hver valgperiode for kommunestyret. Rulleringen bør primært skje i løpet av første halvdel av valgperioden.

Ved behandlingen av kommuneplanen 2007 – 2018, sak 24/07 i møte 28.mars 2007, vedtok kommunestyret følgende:

”Kommunestyret forutsetter at det startes opp en forenklet rullering av kommuneplanens arealdel i løpet av 2008 hvor hovedfokus rettes mot:

- Sikring av areal til nye ervervsområder
- Helhetlig vurdering av Ytterkollen – spesielt med sikte på forsiktig boligutvikling.
- Vurdering av fremtidig bruk av utmark, herunder vurdering av evt. hytteområder.
- Klimatiske endringer som en konsekvens av grusuttak på Ryghkollen
- Fremtidig utbygging / utvidelser av hovedvegnettet gjennom Nedre Eiker, E134 / RV 283 til 4 felt.

Skravur som ”friområde” langs bekker der det er opparbeidet tomter, hager, gårdsplasser vurderes endret ved neste rullering.”

Rådmannen vil i løpet av 1. halvår 2008 legge frem forslag til prosess og planprogram for selve rulleringen.

Kvalitetskommuneprogrammet

Kvalitetskommuneprogrammet er et trepartssamarbeid mellom Staten, KS og arbeidstakerorganisasjonene og skal videreføres til kommunene gjennom et samarbeid mellom de folkevalgte, administrasjonen og de ansattes organisasjoner.

Målet med samarbeidet er å øke kvaliteten og effektiviteten på det kommunale tjenestetilbudet gjennom en konstruktiv samhandling mellom de folkevalgte, lederne og de ansatte slik at innbyggerne merker en forbedring. Det er et særskilt mål å redusere sykefraværet i kommunesektoren.

Det er 3 hovedtema i programmet:

- Kvalitetsarbeid omsorg
- Sykefravær
- Kvalitetsarbeid oppvekst.

Det skal være et trepartssamarbeid med aktiv medvirkning, rundt samme bord, fra folkevalgte, ledelse og ansatte.

Programmet startet opp i slutten av mars i 2007 hvor 29 kommuner ble valgt ut til å delta i første runde. I tillegg er 12 kommuner valgt ut til spesielt å jobbe med sykefraværproblematikken. I november 2007 ble ytterligere 49 kommuner tatt opp i programmet slik at det nå omfatter totalt 90 kommuner. Fra Buskerud deltok fra begynnelsen av Ringerike (sykefravær), mens Hurum, Modum og Hemsedal ble opptatt i november.

Kommunene må søke om opptak i programmet. Søknaden skal tydeliggjøre kommunens egne innsatsområder og hvordan man tenker å arbeide. Kommunen skal sette mål for eget forbedringsarbeid. Det vil bli satt krav til måloppnåelsen.

Dette betinger at det må skje en forholdsvis omfattende prosess allerede i forkant av søknad mellom de tre parter, med formelle beslutninger og underskrifter som viser enighet om søknadens innhold, innsatsområder og mål.

Fagforbundet i Nedre Eiker henvendte seg på forsommeren 2007 til rådmannen vedrørende eventuell deltagelse i kvalitetskommuneprosjektet. Rådmannen orienterte i partssammensatt utvalg den 23. mai 2007 om henvendelsen og at det ville bli lagt opp til en vurdering av eventuell deltagelse i programmet i løpet av 1. halvår 2008.

Rådmannen vil senere fremme et opplegg til drøfting i tråd med intensjonene i trepartssamarbeidet for å få en vurdering og beslutning om Nedre Eikers eventuelle deltagelse i programmet. En eventuell deltagelse bør bl.a ses i sammenheng med kommunens allerede deltagelse i KS effektiviseringsnettverk.

KS - Effektiviseringsnettverk

KS effektiviseringsnettverk var et ledd i fornyelsen av offentlig sektor som ble startet opp av Kommunenes Sentralforbund og Kommunal- og regionaldepartementet i 2001. Sammenligning kommunene imellom, samt brukerundersøkelser av kommunale tjenester, skal bidra til at kommunene utfører tjenestene på en gunstigst mulig måte. Nedre Eiker er i nettverk sammen med blant annet kommunene Larvik, Sande, Modum, Sigdal, Hof.

Resultatene av gjennomførte brukerundersøkelser er tilgjengelig på nettstedet www.bedrekommune.no.

I november 2007 skal det være en brukerundersøkelse for demensomsorgen i Nedre Eiker. KS har valgt oss som en pilotkommune for et undersøkelsesverktøy som er utviklet spesielt med tanke på demente brukere.

I januar 2008 skal det være en brukerundersøkelse for mennesker med psykisk utviklingshemming i Nedre Eiker. KS har valgt oss som en pilot kommune for et undersøkelsesverktøy som er utviklet spesielt med tanke på disse brukere.

Strategisk eiendomsforvaltning

For Nedre Eiker kommune er det viktig med en god eiendomsforvaltning på både kort og lang sikt. Ikke minst gjelder dette kjøp og salg av eiendommer ift. kommunens

behov. Strategiske kjøp kan gjelde både tilbud i markedet, som ofte er vanskelig å planlegge, og kjøp som en del av en langsiktig strategi.

Kjøpssituasjoner kan bl.a. oppstå ved at vi får kjennskap til et tilbud i markedet. Da må beslutning om eventuelt kjøp tas raskt pga. budrundens 24 timersfrist. Eksempler på slike arealer er arealer som ligger inntil skoler og barnehager der vi vet at vi på sikt vil få behov for en arealutvidelse. I 2007 har vi kjøpt Klokkerveien 5 ved Krokstad skole og Liaveien 36 ved Grinde Barnehage.

Langsiktige strategiske eiendomskjøp kan planlegges som en del av en arealpolitikk beskrevet i kommuneplanen.

Det er like viktig å fortløpende vurdere hvilke salg som kan være aktuelle. Salgene vil gjøre det mulig å kjøpe annen eiendom som er strategisk viktig å erverve.

For å kunne gjennomføre en god strategisk eiendomsforvaltning, vil det være hensiktsmessig å opprette et eiendomsfond der inntektene av eiendomssalg avsettes, og senere nyttes til kjøp.

Rådmannen antyder at vi allerede i 2008 oppretter et eiendomsfond for strategiske eiendomssalg og -kjøp. Dette vil bli vurdert i egen sak i løpet av 1. halvår 2008.

Næringsutvikling

Det er pr. 29.10.2007 registrert i alt 2680 enheter med adresse i Nedre Eiker i Brønnøysund. Av disse er 1640 enkeltpersonsforetak (ENK), 674 aksjeselskaper (AS), 73 ansvarlig selskap med delt ansvar (DA), 70 ansvarlig selskap (ANS), 71 norsk avdeling av utenlandsk foretak (NUF). Resten er fordelt på andre selskapsformer, hvorav frivillige foreninger utgjør 68 stk.

Det er en målsetting å få økt dette antallet ytterligere. Hittil i år er det 93 nyregistreringer (dvs. nystartede selskaper) i Brønnøysund med adresse Nedre Eiker, mens 67 er oppløst eller slettet.

Nedre Eiker kommune samarbeider med de øvrige kommunene i Drammensregionen for å utvikle en samordnet og helhetlig næringsstrategi for regionen. Et av verktøyene som er skapt er Papirbredden Innovasjon AS, hvor kommunen er aksjonær. Videre kjøper kommunen, sammen med 4 andre kommuner i Drammensregionen tjenester fra EtablererKompetanse i forhold til veiledning av nyetablerere og utføring av såkalte næringsfaglige vurderinger. Det siste er noe NAV arbeid krever hvis en nyetablerer er arbeidssøkende.

Kommunen samarbeider med det lokale næringsliv gjennom Nedre Eiker Næringsråd. Næringsrådet består av 11 representanter fra næringslivet, ordfører og 4 representanter fra administrasjonen og administreres av Drammen Næringslivsforening, hvor også det lokale næringsliv er medlemmer. Næringsrådet møtes 4 ganger i året. Det arrangeres også 4 frokostmøter i året som er åpne for alle bedrifter/virksomheter.

Nedre Eiker står foran store utfordringer for å tilrettelegge gjennom arealtilførsel for ny vekst i næringslivet, både bestående og nytt. I forbindelse med vedtak av

kommuneplanen i mars 2007 ble det lagt ut et nytt ervervsområde, med private eiere, på ca. 70 da øst for Mile avfallsplass. Samtidig ble det vedtatt at man skal se nærmere på å endre avfallsplassen til ervervsområde. Dette området, som er eid av kommunen, er på ca. 150 da. Det vil være naturlig å se disse to områdene i sammenheng og rådmannen vil derfor prioritere dette arbeid. Rådmannen ønsker å søke samarbeid med private aktører om denne utviklingen, så langt det er mulig innenfor lovens rammer. Rådmannen vil drøfte disse forholdene nærmere med politisk nivå.

Sikring av nye arealer til ervervsvirksomheter vil også bli et meget sentralt spørsmål ved neste rullering av kommuneplanen.

Krokstad Senterområde

Dette er et stort utviklingsprosjekt i regi av Steen og Strøm og i samarbeide med bl.a. Nedre Eiker kommune. Prosjektet har en tett og nødvendig dialog med bl.a. fylkeskommunen, fylkesmannen og Statens Vegvesen, spesielt relatert til problematikken rundt sentrumsutvikling og transport. Fra Nedre Eiker kommunes side er dette et svært viktig og prioritert prosjekt. Prosjektet skal utvikles i samsvar med kommunens målsettinger fastsatt i gjeldende kommuneplan for 2007-2018. Derfor har kommunen etablert en intern prosjektorganisasjon for bedre å samordne aktiviteter rettet mot planlegging og utvikling av dette området.

Det er vektlagt i premissen for planleggingen at Mjøndalen og Krokstadelva skal fungere godt sammen som et sentrumsområde. Prosjektet vil fremskynde behovet for bygging av flomverker og nye rundkjøringer, samt behov for å starte opp planleggingen av ny bru mellom Mjøndalen og Krokstadelva. Det er en forutsetning at det i den framtidige rulleringen av økonomiplanen prioriteres større økonomiske ressurser for en eventuell realisering av prosjektet.

Nedre Eiker stadion

Mjøndalen Idrettsforening (MIF) ønsker å overta Nedre Eiker stadion med tilhørende arealer, i alt ca. 30 da. Planen er å videreutvikle området til flere formål, så som ny stadion, idrettshall, hotell, næringsarealer, leiligheter, etc.

I møte 26.09.07 vedtok kommunestyret at MIF skal få overta de aktuelle arealene - tilnærmet vederlagsfritt - på visse vilkår. Vilåårene, som skal avklares nærmere gjennom forhandlinger mellom MIF og kommunen, fremgår av kommunestyrets utkast til gavebrev.

Vilåårene er bl.a. at MIF må bygge en ny stadion og en ny idrettshall som også skal være tilgjengelig for andre idrettslag i rimelig utstrekning. Videre må MIF organisere og drive sin virksomhet på en måte som gjør at eiendomsoverføringen ikke fører til konkurransevridende offentlig subsidiering/”statsstøtte” iht. EØS-avtalen. Derfor må MIF og eventuelle datterselskaper/samarbeidspartnere organisere virksomheten på foreskrevne måte.

Kommunestyret uttalte også at kommunen ikke ønsker å stå som medeier i det nye eierselskapet. Kommunen vil heller ikke forplikte seg til investerings- eller

driftsutgifter. Det betyr bl.a. at kommunens utgifter på ca. 300.000 kr. pr. år til dagens drift og vedlikehold av Nedre Eiker stadion mv. vil opphøre.

Under behandlingen ga kommunestyret en samstemmig foreløpig tilslutning til MIF's omfattende utviklingsplaner for stadion-området. Det forventes at prosjektet vil få betydelige positive ringvirkninger både for det lokale og regionale idrettsmiljøet og for samfunnsutviklingen i Mjøndalen og Nedre Eiker.

Bærekraftig utvikling og miljøvern

Nedre Eikers visjon er "Trygghet og samhold". Denne bygger på ideen om bærekraftig utvikling. Sammen skal vi ivareta trygghet for nåværende generasjoner uten å ødelegge mulighetene for et trygt liv for kommende generasjoner.

Visjonen er fulgt opp med fem miljømål i kommuneplanen som krever at kommunens administrasjon vektlegger miljøvern i sitt arbeid, i alle planer og viktige beslutninger. Målene er et resultat av et samarbeid mellom politikere og innbyggere i Nedre Eiker. Målene er ambisiøse og viser et ønske om at bærekraftig utvikling og miljøvern skal stå på dagsorden.

I dag er Nedre Eiker en foregangskommune med miljøopplæring av alle virksomhetsledere og verneombud, utvikling av HMS-verktøy hvor M'en blir styrket på det fysiske miljøet og virksomhetene blir miljøsertifisert. Dette arbeidet er i ferd med å bli kjent i kommune Norge og fagmiljø som "Nedre Eiker-(miljø)modellen" og har bidratt til å gi kommunen positivt omdømme, samt åpnet for nye muligheter og interesse fra aktuelle samarbeidsparter.

Utfordringene fremover blir å videreføre det som er oppnådd samtidig som vi strekker oss for å oppfylle statlige krav og innbyggernes forventninger. En viktig utfordring er å høyne bevisstheten om klimatiltak og mulighet for reduserte kostnader. Skal vi lykkes må miljøkompetansen i organisasjonen heves og miljøansvaret tydeliggjøres. En løsning kan være å etablere en miljøkoordinator-funksjon med ansvar for å se miljøoppgavene i sammenheng og ha hovedansvaret for miljøoppgaver som i dag ikke naturlig hører hjemme i kommunens virksomheter herunder miljør samarbeid med innbyggerne. Rådmannen mener dette en god løsning for å nå kommunens miljømål. Videre forventes det at miljøfokus vil bli satt på dagsorden i bl.a Vestregion-rådet og i KS-Buskerud.

5 Driftsbudsjett 2008

På bakgrunn av de grunnleggende rammebetingelsene som det er redegjort for i dette dokumentets kapittel 2, legger rådmannen fram følgende salderte årsbudsjett for 2008 og økonomiplan for 2008 – 2011.

Tabell 1 Hovedoversikt

		Regnskap 2006	Vedtatt Budsjett 2007	Forslag Budsjett 2008	Forslag ØP 2009	Forslag ØP 2010	Forslag ØP 2011
<i>Alle tall i hele 1 000 kr</i>							
SENTRALADMINISTRASJON	Utgift	35 905	37 579	38 394	38 394	38 394	38 394
	Inntekt	-3 759	-938	-740	-740	-740	-740
OPPVEKST	Utgift	306 181	281 615	321 237	321 237	321 237	321 237
	Inntekt	-132 868	-107 415	-139 110	-139 110	-139 110	-139 110
KULTUR	Utgift	17 448	15 495	15 654	15 654	15 654	15 654
	Inntekt	-5 709	-3 905	-4 100	-4 100	-4 100	-4 100
HELSE OG OMSORG	Utgift	272 331	258 154	270 678	270 678	270 678	270 678
	Inntekt	-53 667	-32 850	-37 153	-37 153	-37 153	-37 153
SOSIALE TJENESTER/TILTAK	Utgift	45 358	44 530	42 797	42 797	42 797	42 797
	Inntekt	-12 838	-8 585	-7 257	-7 257	-7 257	-7 257
TEKNISKE TJENESTER	Utgift	172 811	170 652	192 045	192 045	192 045	192 045
	Inntekt	-115 612	-109 440	-126 621	-128 621	-131 421	-133 721
KIRKE	Utgift	4 950	5 350	5 350	5 350	5 350	5 350
KOMMUNESKOGEN	Utgift	1 743	1 585	1 180	1 180	1 180	1 180
	Inntekt	-1 742	-1 585	-308	-308	-308	-308
HERMANSENTERET	Utgift	437	320	320	320	320	320
	Inntekt	-127					
F-SKAPETS DISP.KTO	Utgift		1 760	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum rammeområder	Utgift	857 164	817 040	888 855	888 855	888 855	888 855
Sum rammeområder	Inntekt	-326 322	-264 718	-315 289	-317 289	-320 089	-322 389
Sum rammeområder	Netto	530 842	552 322	573 566	571 566	568 766	566 466
Nto finans/fond i rammeområdene	Netto	7985	2527	0	0	0	0
Frie inntekter							
SKATTER INNTEKT OG FORMUE	Inntekt	-376 670	-395 599	-400 315	-404 017	-410 925	-416 519
RAMMETILSKUDD INKL. SKJØNN	Inntekt	-175 202	-177 049	-205 202	-205 400	-204 192	-204 248
Sum frie inntekter		-551 872	-572 648	-605 517	-609 417	-615 117	-620 767
MVA KOMP DRIFT	Inntekt	-13 072	-13 000	-15 300	-15 300	-15 300	-15 300
MVA KOMP INVEST	Inntekt	-5 018	-15 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
RENTEKOMP. SKOLEBYGG	Inntekt	-1 574	-1 630	-1 444	-1 444	-1 444	-1 444
UTBYTTE							
GJELDSBREVKRAFT	Inntekt	-2 811	-1 500	-2 890	-2 890	-2 890	-2 890
PREMIEAVVIK, MVA MM 06	Inntekt	-5 443					
SKATT GJELDSBREVKRAFT	Utgift	787	420	810	810	810	810
AVSKRIVNINGER	Utgift	38 057					
Sum a. sentr. utg./inntekt.		10 926	-30 710	-28 824	-28 824	-28 824	-28 824
Brutto driftsresultat							
		-2 119	-48 509	-60 775	-66 675	-75 175	-83 125

Årsbudsjett 2008 - Økonomiplan 2008 - 2011

<i>Alle tall i hele 1 000 kr</i>		Regnskap 2006	Vedtatt Budsjett 2007	Forslag Budsjett 2008	Forslag ØP 2009	Forslag ØP 2010	Forslag ØP 2011
Finansinntekter							
UTBYTTE NEE/BKN	Inntekt	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650
STATSTILSK. FLYKTNINGER	Utgift		2 000				
STATSTILSK. FLYKTNINGER	Inntekt		-2 000				
RENTEINNTEKTER	Inntekt	-5 487	-5 375	-6 375	-6 375	-6 375	-6 375
RENTER ANSV: LÅN EB NETT AS	Inntekt	-1 019	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
MOTTATTE AVDRAG	Inntekt	-351	-200				
Sum eksterne finansinntekter		-8 507	-8 425	-9 225	-9 225	-9 225	-9 225
Finansutgifter							
RENTEUTGIFTER LÅN TATT OPP 31.12.	Utgift	22 817	27 915	42 000	42 000	42 000	42 000
RENTEUTG. NYE LÅN I ØP PER.	Utgift			0	3 100	8 100	12 500
AVDRAG LÅN TATT OPP 31.12.	Utgift	25 478	25 671	25 400	25 400	25 400	25 400
AVDRAG NYE LÅN I ØP PER.	Utgift			0	2 800	6 300	9 850
UTLÅN	Utgift	225	200				
Sum eksterne finansutgifter		48 520	53 786	67 400	73 300	81 800	89 750
Resultat interne finanstransaksjoner							
MOTPOST AVSKRIVNINGER	Inntekt	-38 057					
Netto driftsresultat		-163	-3 148	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Interne finanstransaksjoner (fond)							
BRUK AV TIDL. ÅRS OVERSK. AVSETN.	Inntekt	-2 044					
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	Inntekt	-8 579					
BRUK AV BUNDNE FOND	Inntekt	-8 907	-3 001				
Sum bruk av avsetninger		-19 530	-3 001	0	0	0	0
OVERF. TIL INVEST. REGNSKAPET	Utgift	4 029	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
DEK. AV TIDL. ÅRS. REGN. MESS. MERFORBRUK	Utgift		3 000				
AVSETN. TIL DISP. FOND	Utgift	3 305	549				
AVSETN. TIL BUNDNE FOND	Utgift	6 720	200	200	200	200	200
Sum avsetninger		14 054	6 149	2 600	2 600	2 600	2 600
Regnskapsmessig mer(+)/mindre(-) forbruk		-5 639	0	0	0	0	0

6 Rammeområdene

Hovedutfordring saldering

(budsjetterte utgifter = budsjetterte inntekter)

Til formannskapetets møte den 24.10.07 presenterte rådmannen et udekket behov på ca. 40 mill. kroner. I etterkant har rådmannen foretatt en fornyet vurdering av frie inntekter, avdrag med mer. Til tross for dette har vi hatt en salderingsproblematikk i størrelsesorden 20 mill. kroner i dette budsjettet.

Lønnsbudsjettet for 2007 inneholder et betydelig overheng fra det lokale lønnsoppgjøret høsten 2006. Lønnsoppgjøret pr. 01.05.07 ble også dyrere for kommunen enn budsjettet. I tillegg har det vært nødvendig å øke lønnsnivået på enkelte ledige stillinger for å kunne få medarbeidere med riktig kompetanse.

Rammeområdene har meldt inn behov som ligger langt over det som er satt som ramme for 2008. For virksomhetene er dagens situasjon at en minimerer bruken av vikarer, holder stillinger ledige, utsetter innkjøp osv for å klare å holde budsjettrammen. Dette er tiltak som videreføres i 2008. For å redusere utgiftene i 2008 vil en i tillegg til det som allerede er nevnt vurdere ytterligere bemanningsreduksjoner, samordning av tjenester, kutt i driftstiltak osv. Det blir vanskelig å opprettholde kvaliteten på tjenestene.

Rådmannen har hatt en gjennomgang av forhold som kan påvirke kommunens driftsutgifter og inntekter i 2008– 2011. Følgende forhold ble det orientert om i formannskapetets møte 24.10 :

- bemanningsreduksjon
- nedleggelse av tiltak
- utleie av boliger, eiendommer
- utleie kommunens fibernett
- samordning av interne tjenester
- samarbeid andre kommuner
- vurdering av størrelsen på frie inntekter

Videre ber rådmannen politisk nivå drøfte/vurdere følgende forhold :

- Om det bør foretas en fornyet politisk vurdering av den økonomiske fordelingen av driftsrammene mellom sektorene? (Dette kan bety en overføring av midler fra en sektor til en annen sektor.)
- Om det bør foretas en fornyet gjennomgang av oppgaver og tjenester som kan reduseres vesentlig eller avvikles fullstendig?
- Fornytt vurdering av hvilke oppgaver/tjenester som kan løses i samarbeide med en eller flere kommuner for å sikre fagkompetanse og effektive løsninger.

- Vurdere en ytterligere reduksjon i investeringsbudsjettet. Dermed kan eventuelle framtidige låneopptak reduseres, noe som betyr en reduksjon i renter og avdrag.
- Vurdere salg av eiendom og/eller salg av aksjer (hovedsak aksjer i EB-nett)

I tillegg har reduksjon av investeringsvolumet og eventuelle salg av eiendommer og aksjer for å nedbetale gjeld og redusere rente- og avdragsutgiftene vært diskutert.

Sentraladministrasjonen

Netto ramme for Sentraladministrasjonen er 37,6 mill. Dette gir rammeområdet en inntektsøkning på 1 mill. kroner fra 2007 til 2008. Utgiftene øker i samme periode med anslagsvis 3 mill. kroner.

Det betyr at det ikke er rom for lønnsglidningen fra 2007 eller lønnsoppjøret for 2008. Ei heller er det rom for kostnadsøkninger for innkjøp av varer og tjenester hvor regningen kommer uansett hva vi gjør.

I tillegg til utgifter knyttet direkte til Sentraladministrasjonens tjenester føres en del av kommunens fellesutgifter på dette rammeområdet. Det gjelder for eksempel forsikringer, revisjonstjenester, sivilforsvar, bedriftshelsetjeneste, seniormidler, kontingent og OU- midler til Kommunenes Sentralforbund. Dette er utgifter som har økt betydelig i 2007, og som vil øke med ytterligere ca 0,5 mill. i 2008.

Utgiftsøkninger		
OU midler KS	315	Regning kommer
KS kontingent	35	Regning kommer
Forsikringer	40	Regning kommer
Sivilforsvar	60	Regning kommer
Politikere	950	Flere politikere og ny avtale
Regnskapsavd.	120	Oppgaver endret
Skatteavd.	220	Regning kommer
Hjelpeverge overformynderiet	140	Mer bruk av advokat
IKT systemer	400	Nye systemer
Lønnsøkning 3,3 % (helår 5%)	575	Også inkl. økt pensjonssats
Revisjon	25	I hht brev fra Buskerud kommune revisjon
Sum	2 880	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Sentraladministrasjonen vil forsøke å dekke utgiftsøkningene gjennom å holde stillinger vakante, vurdere samordning av tjenester og mer fleksibel bruk av personalet. Andre driftsutgifter holdes på et minimum.

Økonomiseksjonen

Økonomiseksjonen omfatter ansvarsområdene regnskap, budsjett, innkjøp, IKT og overformynderi. I 2007 har vi hatt 15 ÅV, fordelt med 7 på IKT, 4,8 på regnskap, 0,7 på overformynderiet, 0,5 på innkjøp og 1 på budsjett + seksjonsleder/økonomisjef.

Overformynderiet

For overformynderiet er det en stadig større utfordring å skaffe hjelpeverger til myndlingene. Når ikke hjelpeverger kan skaffes, må oppgavene som hjelpevergen skal gjøre settes ut til advokater. Dette har gitt en betydelig utgiftsøkning de siste årene.

Regnskap/økonomi

Området er i stadig utvikling og vi ser at innføring av nye metoder som f.eks skanning av fakturaer og elektronisk fakturabehandling har bidratt til betydelig effektivisering ute i organisasjonen. For regnskapsavdelingen har dette imidlertid ført til merarbeid og et ennå større arbeidspress på de 4,8 årsverkene i avdelingen. Vi ser derfor behov for å øke til 5 hele årsverk i 2008. Vi vil arbeide for ytterligere effektivisering og neste steg er innføring av elektronisk handel og e-faktura ut til innbyggerne våre. Dette er tiltak som, i likhet med elektronisk fakturabehandling, vil gi en effektivisering ute i organisasjonen. I tillegg vil det bidra til økt kontroll av innkjøpene våre. For å realisere effektiviseringstiltakene er vi avhengig av å få tilført midler til dette gjennom IKT investeringer.

Innkjøp

Nedre Eiker har hatt felles innkjøper med Øvre Eiker. Denne sluttet i stillingen sin i løpet av året og stillingen har siden vært ubesatt. Nedre Eiker har midlertidig kjøpt innkjøpstjenester av Buskerud Fylkeskommune. For å kunne opprettholde en god innkjøpsfunksjon er det behov for å ha denne kompetansen selv. Budsjettet for 2008 er imidlertid så stramt at vi ikke har klart å legge inn midler til denne stillingen i 2008. Kommunen har rammeavtaler på de aller fleste varer og tjenester men det vil fortsatt være behov for bistand i forbindelse med anbudsprosesser, generell rådgivning, kurs og til å gjennomføre kontroller med innkjøp, avtaler og leverandører. Vi vil vurdere en løsning på innkjøp i løpet av 2008.

IKT

Innføring av e-handel er et av satsingsområdene framover. Dette er i tråd med Forsknings- og administrasjonsdepartementets satsning "e-Norge 2009" som handler om å utnytte og realisere teknologiens muligheter. Tiltak og prosjekter skal bidra til å utløse samfunnsmessige gevinster av IT. Norge står nå overfor en krevende og spennende arbeidsøkt. Dette dreier seg ikke bare om teknologi, men om måten vi kommuniserer, arbeider, lærer, og innretter offentlig sektor på – og om hvordan verdiskaping fremmes og formes i det norske samfunnet.

Det er etablert et kontor for fri programvare i Drammen. Vi vil vurdere bruken av fri programvare i kommunen opp mot bruken av Microsoft produktene. Et samarbeide innenfor Drammensregionen på dette området vil også vurderes.

Personalseksjonen

Personalseksjonen omfatter områdene personal, lønn og informasjon og service - herunder sentralt arkiv, innbyggerkontakten og hustrykkeri.

Seksjonen besto ved inngangen til året av 14,3 årsverk som har økt med 2,4 årsverk til 16,7. Økningen består av overføring til sentralt arkiv av 1 årsverk fra Helse og omsorg og 0,4 årsverk fra Oppvekst, samt ett nytt årsverk; virksomhetsleder Informasjon og service som tiltrådte 1.8.07. Overføring av årsverk har sammenheng med oppgaveoverføring til sentralt arkiv.

Personal og lønn

Lønnsområdet er en 100 % tjeneste. Det betyr at feil i leveransen av denne tjenesten ikke aksepteres. Lønningsavdelingen har mange manuelle rutiner som håndteres av 3 årsverk. Det ligger store muligheter for effektivisering i mer elektronisk

informasjonsflyt. En effektivisering her vil muliggjøre en større grad av kontroll og mindre overtidsbelastning på de ansatte.

Nedre Eiker, Øvre Eiker og Lier kommune er i gang med et prosjekt for å vurdere grunnlaget for å organisere kommunenes lønnsfunksjoner på en slik måte at de

- Står bedre rustet til å møte morgendagens krav til teknologi, kompetanse og kvalitet og får evne og kraft til å dra nytte an ny teknologi i effektivisering av lønnsfunksjonene
- Reduserer sårbarheten i betydelig grad, som igjen kan gi lavere kostnader
- Tilbyr attraktive arbeidsplasser i årene fremover for å sikre nødvendig lønnskompetanse.

Prosjektet er i startfasen, med en målsetting om å legge frem en felles politisk sak i 1. kvartal 2008.

Også for personalavdelingen er ressursituasjonen knapp og det er et stort behov for å se på ytterligere utvikling av elektronisk saksbehandling. Bedre utnyttelse av dagens systemer, samt større tempo i innføringen av systemer som sikrer elektronisk overføring fra virksomhetene til lønn og personal, må prioriteres. Dette gjelder systemer som kan lette dokumentflyten og saksbehandlingen i forhold til ansettelser, oppsigelser, sykepenges, reiseregninger m.m. samt et system for HMS.

Seniorpolitikk

Nedre Eiker kommune har en seniorpolitikk som utløper i 07. I budsjettet for 08 foreslår rådmannen at det legges inn kr. 600.000 til seniorpolitiske tiltak. Samtidig fremmes et forslag til ny handlingsplan for partssammensatt utvalg.

Sykefravær

Vi har en betydelig utfordring i å redusere sykefraværet i kommunen. Sykefraværet har vært jevnt stigende fra 2005. Det er utarbeidet en handlingsplan hvor alle ledere er pålagt å utarbeide mål for sin virksomhet. Målet er å redusere sykefraværet til 2005 nivå.

Legemeldt og egenmeldt sykefravær i Nedre Eiker kommune

År	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4. kvartal	Hele året
2004	11	8,5	5,9	7,9	8,1
2005	9,3	7,5	5,7	9,1	7,8
2006	9,5	7,9	6,8	9,6	8,5
2007	11,1	9,1	6,9		

Informasjon og Service

Informasjonstjenesten i Nedre Eiker kommune har blitt prioritert og forsterket i 2007, med én ny stilling og investering i nye nettsider som hovedpunkter. Prioritering i videreutviklingen vil være implementering av flere elektroniske tjenester for å imøtekomme de krav som settes i henhold til "e-Kommune 2009". I den forbindelse vil det være behov for økt investering i elektroniske skjema og lisenser i 2008.

Sentralarkivet har satt i gang forberedelser til innføring av sentral arkivtjeneste for hele kommunen. I tillegg til å samle arkivpersonellet på ett sted, innebærer dette arbeidet klargjøring for skanning av post, sentralisering av papirdokumenter samt

flytting av eldre dokumenter til fjernarkiv. Sentralarkivet har nå gode forutsetninger for overgangen til helelektronisk saks- og dokumentflyt i kommunen

Innbyggerkontakten har ambisjon om å bli et servicetorg for både innbyggere og kommuneansatte. Dette setter høyere krav til de ansattes kompetanse på de forskjellige tjenestene i kommunen, og vil medføre behov for opplæring ute hos etatene. Med fokus på elektroniske tjenester til innbyggerne vil innbyggerkontakten også i perioder bli en ”support”-instans for innbyggerne.

Politisk sekretariat

Antall politikere øker fra 35 til 41 kommunestyret, noe som fører til økte kostnader både mht bespisning, dekning av tapt arbeidsfortjeneste mv. I tillegg er det vedtatt at gruppelederne i de politiske partier skal frikjøpes med opptil 1 dag i uken i gjennomsnitt.

Konklusjon Sentraladministrasjonen

Dersom opprettholdelse av servicenivået skal være mulig er ytterligere effektivisering gjennom bedre utnyttelse av IKT og innføring av nye systemer helt nødvendig. Bemanningen på avdelingene innunder dette rammeområdet er imidlertid så lav at det er vanskelig å frigjøre tid til utviklingsarbeid. En ytterligere bemanningsreduksjon vil forsterke den vanskelige situasjonen og medføre en redusert servicegrad og eventuelt nedleggelse av tjenester. Det arbeides med å se på samordning av tjenestene for om mulig å ta ut en effektiviseringsgevinst gjennom dette.

Oppvekst

I 2007 hadde Oppvekst en netto ramme på 174,2 mill. Tilsvarende tall er for 2008 : 182,1 mill. I rammen er lagt inn økt timetall i barneskolen og frukt i ungdomsskolen.

Utgiftsøkning eksisterende tiltak

Stillinger nye barnehageplasser	550	Netto etter økt statstilskudd
Lønnsøkning 2007-2008	7350	Udekket innenfor ny ramme
Sum	7 900	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Etaten foreslår følgende innsparingstiltak for å kunne dekke de økte utgiftene til lønn:

Reduksjon i avsetning til fosterhjemsplasser elever samt skyss	2 500	Ressurskrevende brukere har sluttet høsten -07. Evt. nye brukere i 2008 vil medføre overskridelse.
Økt overføring fra flyktningefond	500	Lærerressurser til fremmedspråklige barn
Reduksjon 8 ÅV	3 000	Omfatter assistenter i SFO og skole, sosialfaglige medarbeidere samt undervisning av fremmedspråklige
Reduksjon 4 ÅV	1 900	Omfatter direkte undervisningsstillinger
Sum	7 900	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Alle inntekstposter er høynet med 4,2%. I hovedsak dreier dette seg om foreldrebetaling i SFO, da staten fastsetter foreldrebetaling i barnehagene. Prisenivået på SFO er allerede blant de høyeste i Buskerud og med ytterligere økning vil sannsynligvis etterspørselen etter tjenesten synke.

Fra sentralt hold er det tilført betydelige midler til utbygging og drift av barnehager. Staten setter imidlertid som krav at kommunens utgift til barnehageområdet ikke skal reduseres fra 2003-nivå. Det betyr at eventuelle kutt/effektiviseringstiltak innefor dette området vil innebære reduksjon i statlige overføringer (øremerkede skjønnsmidler). Barnehagenes andel av de økte nettoutgiften er dessuten svært små, da mesteparten av utgiftsøkningen dekkes inn av økte statstilskudd.

Rammeområdet har 95% av budsjettet bundet opp i lønnsutgifter, følgelig vil nedskjæringene i hovedsak måtte skje i form av reduksjon i antall stillinger.

Skole

Nøkkeltall

Antall elever i skolene (8 barneskoler og 4 ungdomsskoler)	2 890
Antall elever i SFO	641

Rammeområdets andel av kommunens totalbudsjett er redusert med 2 % de siste årene. Dette har fått følger for voksentettheten i skolene, og det har ikke vært mulig å følge opp de statlige føringene med flere lærere. Det er et økende behov for hjelpetiltak overfor elever med spesielle vansker. Økende saksmengde gjør at ventetiden øker, og at tiltak ikke kan settes i gang på et tidligst mulig tidspunkt.

For inneværende skoleår har det vært en betydelig økning i antall elever som har flyttet til Nedre Eiker fra EØS området. Dette er barn som ikke kan noe norsk og som følgelig krever ekstra ressurser som det ikke gis statsstøtte til.

Skolenes driftsbudsjett eksklusiv lønn ligger på et minimumsnivå, dette er tidligere påpekt av Fylkesmannen. Driftsbudsjettene har ligget på samme nivå siden 2001. I 2007 fikk skolene et lite løft med ekstra midler til innkjøp av lærebøker. Dette er ikke videreført i 2008. Det er heller ikke rom for kommunalt finansiert leirskoletilbud.

Kommunene skal innføre frukt og grønt til elever i ungdomsskolen. I tillegg skal timetallet på barnetrinnet økes med 5 timer pr. uke. Dette er innarbeidet i rådmannens budsjetttramme. For å kunne dekke opp denne økningen vil det vært behov for å øke med ca.2,7 ÅV fra høsten og 6 ÅV på helårsbasis. Når det gjelder antall elever pr. lærerårsverk ligger Nedre Eiker kommune over gjennomsnitt for Buskerud når det gjelder barnetrinnet og omtrent på gjennomsnitt for ungdomstrinnet.

Konsekvenser av innsparing 7,9 mill kroner

- Med et kutt i denne størrelse vil det ikke være mulig å opprettholde eller videreutvikle kvalitetssatsingen i skolen, og lærertettheten reduseres ytterligere. I samråd med virksomhetsledere prioriterer rådmannen så langt det er mulig å skjerme lærerstillinger. Dette har også sammenheng med at timetallet på barnetrinnet vil øke fra høsten 08.
- Timer til deling av klasser i enkelte fag vil bli fjernet med den følge at tilpasset opplæring blir vesentlig svekket .
- Det er ikke avsatt ressurser til vikardekning. Der hvor skolene ikke klarer å dekke opp vikar internt, vil elever bli sittende med minimalt av tilsyn, og lærere vil måtte føre tilsyn med store grupper av elever. Sannsynligheten for at sykefraværet øker er stor.
- Kursing av personale reduseres til et minimum for å unngå bruk av vikarer. Kunnskapsløftet gjennomføres ikke etter intensjon og plan.
- Forebyggende tiltak som ikke er direkte undervisningsrelatert må vurderes fjernet : MOT, kulturkontakter, datakontakter og kontakter for fysisk aktivitet.
- Rådmannen forutsetter virkning av innsparingstiltak fra 01.01.08. Med et vedtak i kommunestyret medio desember vil det praktiske virkningstidspunktet måtte bli senere på året, følgelig vil omfanget av stillingskutt øke.

Barnehage

Nøkkeltall

Antall barn i 8 kommunale barnehager	512
Antall barn i 6 private barnehager og 16 familiebarnehager	459
Dekningsgrad i %	71,8

Områdets hovedutfordringer er å nå målsettingen om full barnehagedekning. Det er igangsatt flere konkret byggeprosjekter, og målsettingen om full barnehagedekning nås sannsynligvis i løpet av 2008.

Nye barnehager med kommunal drift:

Ombyggingsarbeidene i Menighetscenteret er godt i gang og framdrift tilsier åpning i begynnelsen av desember. Opptak av barn er foretatt. Barnehagen administreres som en avdeling under Grinde barnehage og får navnet Stenseth-alleen.

Antall plasser :38

Ved Stenberghaugen barnehage er byggearbeidene godt i gang og framdrift tilsier åpning i februar/mars. Opptak av barn blir foretatt i november/desember

Antall plasser : 76

Ved Vassenga barnehage er byggearbeidene påbegynt og framdrift tilsier oppstart medio mai

Antall plasser : 38

Nye barnehager med privat drift:

Ved Bekkefaret barnehager er byggearbeidene ikke påbegynt. Åpning av barnehagen kan tidligst skje tidlig høst 2008. Privat utbygger er Trygge barnehager

Antall plasser: ca. 140

Reguleringsarbeidet av ny barnehage på Solbergmoen er påbegynt og ligger til politisk behandling. Saken har høy prioritet. Forventet åpning høst 2008

Privat utbygger er O. Jensrud.

Antall plasser : 76

Det vil være en utfordring å se både ny rammeplan og Kunnskapsløftet i en større sammenheng både læringsmessig og kvalitetsmessig. I den sammenheng peker det seg ut fire satsingsområder: Pedagogisk ledelse, barns medvirkning, språk og språkstimulering samt overgang barnehage – skole.

Statstilskudd til barnehager er forskjellig til store og små barn, samt hele og delte plasser. Før alle barn er tatt opp i de nye barnehagene kan inntektssiden bare anslås og ikke beregnes korrekt. Utviklingen i overføring av kommunalt tilskudd til private barnehager er også en forstyrrende faktor. I utgangspunktet skal private barnehager ha 85 % av midlene som brukes til kommunale barnehager.

Konklusjon Oppvekst

Budsjettrammen for 2008 vil innebære en betydelig kvalitetsreduksjon i tilbudet til elevene i Nedre Eiker. Fokuset må settes på minimumsdrift og det kan oppstå situasjoner hvor det kan bli vanskelig å operere innenfor opplæringslovens ramme. I stedet for å kunne styrke de områdene som representerer et økende behov, vil det tvert i mot være nødvendig å redusere innsatsen.

Statens krav om å opprettholde netto utgiftsnivå på barnehagesektoren gjør det sannsynligvis umulig å gjøre innsparinger uten å miste inntekter.

Kultur og fritid

I 2007 hadde Kultur og fritid en netto ramme på 11,6 mill. Tilsvarende tall er for 2008 er ca. 11,5 mill. etter at oppgaver tilsvarende 0,5 mill. er flyttet til annet rammeområde.

Utgiftsøkning gamle tiltak

Lønnsøkning 2007 - 2008	440	Udekket innenfor ny ramme
Sum	440	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Etaten foreslår følgende innsparingstiltak for å kunne dekke de økte utgiftene til lønn

Reduksjon 0,6 ÅV	240	
Tilskudd til kulturstiftelsene	200	
Sum	440	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Nøkkeltall

Antall besøk i fritidsklubbene (7)	16 000
Antall besøk i biblioteket	66 200
Antall besøk i svømmehallen	23 000
Tilskudd til frivillige organisasjoner	1,6 mill.

Hovedutfordringer på kulturfeltet inn i 2008:

Styrking og videreutvikling av eksisterende tjenester på Kultur og fritid, dvs. bibliotek, Down Under, svømmehallen og frivillighetssentralen. Det er viktig å ikke glemme basistjenestene, fordi det er de daglige, regelmessige kulturtilbudene som sikrer innbyggerne kulturopplevelser i hverdagen. I denne sammenhengen er det også riktig å nevne at oppgraderingen av forsamlingshusene bør fortsette i 2008.

Stiftelsene Temte og Portåsen: Formell etablering, overtakelse og overdragelse i 2007. Den store utfordringen blir å sørge for at de to stiftelsenes styrer kommer godt i gang med planleggingen av utvikling, utbygging og drift av eiendommene. Til dette er det i oppstartfasen behov – fra kommunens side – både for kompetanse og kapasitet til å følge opp, og ressurser til å bidra på den økonomiske delen av oppbyggingen i årene som kommer. Det bør etableres et formidlingstilbud, åpningstider, aktivitetsprogram og serveringstilbud i begge stiftelsene i løpet av kort tid. Stiftelsene må åpnes for publikum.

Det frivillige idretts- og kulturlivet har tatt på seg et meget stort ansvar i Nedre Eiker, og det er behov for å klargjøre hvilken rolle kommunen skal spille med hensyn til anlegg og økonomiske rammebetingelser til organisasjonene. Det er grunn til å se både på kommunens bidrag til bygging av anlegg, bidrag til driften av organisasjonene gjennom årlige tilskudd, og spørsmålet om gratis bruk av

anlegg/idrettshaller for barn og ungdom. Alle disse tre elementene er avgjørende for å sikre at det frivillige organisasjonslivet fortsatt vil ta ansvaret for å gi et idretts- og kulturtilbud. Vi vil peke på at det på noen av områdene innenfor kultur er mangel på lokaler og arenaer, for eksempel musikk og dans.

Det profesjonelle kulturlivet i Nedre Eiker trenger nye arenaer, og vi vil særlig peke på behov for å samarbeide med kunstnere om verksteder og atelierer, som et virkemiddel for å beholde kunstnere i bygda og trekke nye kunstnere hit. Nedre Eiker har svært få utøvende kunstnere, dette bør styrkes.

Nye driftstiltak rammeområde Kultur og fritid som ikke er innarbeidet i budsjett 2008. Prioritert rekkefølge.

Prosjektstilling stiftelser/kultur/næring ett årsverk 3-4 år	500
Bygdebok for Nedre Eiker, bind 4, pr år i 4,5 år	450
Investeringsstilskudd anlegg idrettslagene	1 000
Økt bok- og driftsbudsjett bibliotek og kulturminnearbeid	350
Tilskudd stiftelsene, Temte og Portåsen, i oppstartfase 3-4 år	2 000
Økt årlig driftstilskudd frivillige organisasjoner, idrett og allmennkultur	400
Tilskudd produksjon av film: D-gutta på Holtefjell, i samarbeid med Øvre Eiker og Drammen	100
Leie Nøstedhallen	60

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Prosjektstilling: Nødvendig styrking av faglig og administrativ kapasitet og kompetanse på feltet satsing på stiftelsene/kulturminner og profesjonalisering av formidlingsarbeid rundt dette.

Bygdebok bind 4: Forprosjekt vedtatt i Kultur- og helseutvalget 26.09.07: ”Finansiering søkes innarbeidet i budsjett fra 2008.” I tillegg til forslaget om 450 000 pr år ligger det allerede 150 000 pr. år i økonomiplanen, pluss bevilget kr. 500 000 fra Sparebanken Øst som engangstilskudd. Totalbudsjettet for prosjektet fordelt over 4,5 år er kr. 3 570 000, og salgsinntekt er anslått til 1 million.

Investeringsstilskudd idrettsanlegg: Kommunalt tilskudd for å bidra til finansiering av idrettslagenes anleggsprosjekter, kobles direkte til de anleggene som tildeles spillemidler det enkelte år.

Økt bok/medie- og driftsbudsjett bibliotek: Nedre Eiker har laveste bokbudsjett i Buskerud pr. innbygger. Økt aktivitet og utlån gir stor slitasje, lavt bokbudsjett gir dårligere service. I tillegg behov for noe personalstyrking og investering i data.

Tilskudd stiftelsene: Nødvendige grunnlagstilskudd i oppstartfasen av Temte og Portåsen i første 3-4 år, slik at stiftelsene får tid til å etablere selvstendig plattform og økonomi.

Økt årlig driftstilskudd alle organisasjoner: Budsjettposten har stått på samme kronebeløp siden 2002, og gir realnedgang i tilskuddene til det frivillige idretts- og kulturarbeidet. Styrkingen ses også i sammenheng med nedgangen i automatinntektene fra sommeren 2007.

Filmprosjekt D-gutta på Holtefjell: har fått tilskudd til forprosjekt, søker om 80 000 i 2008 til gjennomføring av filmprosjektet.

Konklusjon Kultur og fritid

Nedre Eiker kommune har i løpet av 2006 og 2007 hatt en betydelig satsing innenfor kulturområdet. Med de rammene som nå foreligger vil det ikke være mulig å fortsette eller vedlikeholde denne satsingen.

Helse og omsorg

Netto ramme 2007 inklusiv endringer for rammeområdet Helse og omsorg var 223,5 mill.kr. Rammen for 2008 er 233,5 mill. kr., en økning på 10,0 mill.kr. Økningen tilsvarer ikke generell lønns- og prisvekst. Lønnsveksten er med et lavt anslag beregnet til 10,6 mill.kr for rammeområdet. Rammen inneholder en økning i øremerkede psykiatrimidler på kr. 1,9 mill.kr. Disse midlene er budsjettet som økning i ÅV. Det er lagt inn noen økninger i inntekter. Utgiftsøkningen kan i svært liten grad salderes mot denne inntektsøkningen.

Budsjettforslaget innebærer meget store utfordringer til et allerede sterkt presset personale, og vil gi innbyggerne dårligere tjenester.

Rammeområdet opplever i 2007 en stor økning i antall krevende brukere, samt en økning i omsorgsoverdragelser innenfor barnevern. Konsekvensen av dette gjør at rammen for 2007 ikke forventes å balansere ved årets slutt.

Følgende tiltak utover dette er lagt inn i rammen for 2008 (ikke prioritert rekkefølge):

Utgiftsøkning eksisterende tiltak:

Håndtering av medisiner/risikoavfall	100	
Reforhandlet avtale med Brannvesenet IKS	520	
Tilskudd til private fysioterapeuter	100	Sentralt vedtatt
Tilskudd til private leger	250	Sentralt vedtatt
Lønnsøkning 2007-2008	10 600	3,3% i 2008
Sum	11 570	

Alle tall er i hele 1000 kr.

Etaten foreslår følgende innsparingstiltak for å kunne dekke inn de økte utgiftene iht. ovenstående:

Redusere lønnsbudsjettet		Totalt 10,0 mill.kr.
Herav;		
• Redusere lønnsbudsjettet Helse og Spesialtjenester barn/unge	1 500	Tilsvare ca. 4 ÅV
• Redusere lønnsbudsjettet PRO	8 509	Tilsvare ca. 23 ÅV
Fjerne kurs og opplæring	776	Restbudsjett = kr.0,- unntatt tilskudd/egenandel
Redusert kjøp inventar og kontormateriell	785	Restbudsjett = under minimumsbehov
Sum	11570	

Alle tall er i hele 1000 kr.

Følgende nye tiltak er det ikke funnet rom for i budsjettet for 2008:

(ikke prioritert rekkefølge)

Liaveien 36	1 500	Drift i 9 av 12 mndr
Haglund Nye Yngre/ Løkkeveien 5	2 700	Drift i 9 av 12 mndr
Oppstart Evjeløkka, unntatt barnebolig	3 385	8 ÅV 9 av 12 mndr
Evjeløkka Barnebolig 3 plasser 5ÅV	2 115	Drift i 9 av 12 mndr
Nye omsorgsovertagelser barnevern	4 000	Jfr. vedtak i Fylkesnemda
Ikke ta inn lærlinger	1 500	
Leasingbiler	190	Bedre dekn. hj.tjenester
Endrede satser støttekontakter	2 000	I hht. pålegg ved tilsyn
Nødvendige tilpasninger pga endret brukermasse	1 800	
Stoppe eksternt kjøp 8 korttidsplasser, Trollhaugen	1 500	Ytterligere press på sykehjemsplasser
Økt sykepleier dekning for å sikre faglig forsvarlighet	1 600	Krav om økning fra fylkesmann ved tilsyn
Økt bemanning utviklingshemmede	1 500	Krav om økning fra fylkesmann ved tilsyn
Sum	23 790	

Alle tall er i hele 1000 kr.

Den demografiske sammensetningen i kommunen innebærer litt spesielle utfordringer sett i forhold til andre kommuner. Befolkningen kjennetegnes som ”ung”, det vil si relativt få personer over 80 år. Konsekvensen av dette er en noe utsatt, men stor effekt av ”Eldrebølgen”. Likevel opplever vi en mye større økning i behov for tjenester enn det prognosene tilsa da vi planla byggingen av omsorgsboliger og sykehjem. Den største økonomiske utfordringen i årene fremover blir planlegging og bygging av et nytt sykehjem/boliger i Krokstadelva.

Budsjettforslaget for 2008 betyr en reduksjon i tjenestetilbudet innenfor alle områder i etaten. Det betyr en betydelig økning i stillinger som må holdes vakante og vil ramme både eldre, funksjonshemmede og barn.

Stadig økte behov sammen med en svak kommuneøkonomi, gjør at utfordringen konsentreres om å dekke de grunnleggende behov innen forsvarlighetens grenser. De senere år har lovpålagte krav til dokumentasjon økt betydelig. Det vil bli meget utfordrende å overholde disse kravene samtidig som antallet krevende brukere øker og samtidig færre ansatte til å gi tjenester.

I tillegg til å holde flere stillinger vakante foreslår rådmannen å stoppe all kompetanseutvikling som ikke er finansiert gjennom sentrale tilskudd og redusere alle innkjøp av inventar og utstyr til et minimum.

PRO

Kommunen har allerede høye terskler for tildeling av tjenester. Uten nye sykehjemsplasser, tilrettelagte boliger med og/eller uten personalbaser og tilstrekkelig kompetent personale til å ivareta behovet for tjenester, vil kommunen ha store problemer med å levere samme kvalitet og kvantitet på tjenestene som i dag. Nødvendige tilpasninger i forhold til endringer i brukermassen er foreløpig ikke innarbeidet i budsjettet, men dette er kostnader som trolig også må innarbeides

innenfor rammen. Presset på korttidsplasser og skjermede enheter er så stort at vi nå leier plasser i nabokommune for kortere tid for enkeltpersoner. Dette skyldes bl.a. tidligere utskriving fra sykehus. Det er ikke avsatt midler til å leie plasser i 2008. Dersom kommunen ikke kan ta imot utskrivingsklare pasienter, kan det medføre bøter.

I perioder har det vært helt nødvendig å benytte trygghetsplassene på Solberglia som korttidsplasser. Dette er svært uheldig da trygghetsplassene er viktige for mange eldre som fortsatt ønsker å bo hjemme. Det er usikkert hvorvidt trygghetsplassene kan opprettholdes i 2008.

I 2008 var det planlagt å øke antallet boenheter til utviklingshemmede/multifunksjonshemmede med 14 enheter i tillegg til økt kapasitet i barnebolig og avlastningsbolig. Dette betyr imidlertid økt behov for bemanning og det er det ikke funnet rom for. Evjeløkka står ferdig til innflytting på nyåret. De 6 boenhetene til utviklingshemmede/multifunksjonshemmede er tildelt. Avlastningsbehovet er så stort at plassene der allerede er fylt opp. De tre barneboligplassene er foreløpig ikke tildelt. Rådmannen har ikke funnet rom for nødvendig bemanning for å ta Evjeløkka i bruk. Dette betyr at barne- og avlastningsboligene i Moreneveien og Løkkeveien må brukes fortsatt. Hva som skal skje med de som har fått tildelt boliger må vurderes nærmere. Ved ikke å ta i bruk Evjeløkka mister kommunen tilskudd til både oppstart og drift.

Haglund har i flere år vært planlagt ombygd til eldreboliger. De utviklingshemmede som bor der nå skulle da få annet botilbud. Opprinnelig plan om å bruke nåværende avlastningsbolig i Løkkeveien, nåværende barnebolig i Moreneveien og nyinnkjøpt bolig i Liaveien som bolig for utviklingshemmede utsettes for 1 – 2 år og ombygging Haglund stoppes selv om vi da vil miste tilskudd til både ombygging og drift. Deler av Liaveien 36 vil da stå tom i 2008, og kan eventuelt leies ut.

Det er stort fokus på å ha tilstrekkelig og riktig kompetanse i virksomhetene. Vi har hatt flere tilsyn fra fylkesmannen i 2007, som har avdekket mangler i forhold til både å ha tilstrekkelig bemanning og tilstrekkelig faglig forsvarlig kompetanse. Sykepleiebehovet er stort i deler av kommunen. For å lukke avvik i tilsynsrapporten må vi systematisk bruke ansvarsvakter for at sykepleiedekningen skal være forsvarlig. Dette krever imidlertid økte ressurser. Tilsyn har også avdekket behov for økt bemanning til utviklingshemmede. Dette er det ikke funnet rom for i budsjettet. Tilsyn har også avdekket behov for økning av ressursinnsatsen for å få en forsvarlig støttekontaktjeneste. Dette er det heller ikke funnet rom for.

Stortingsmeld. 25 – omsorgsmeldinga – har stort fokus på kultur- og aktivitetstilbud til eldre, slik vi er i ferd med å etablere med utgangspunkt i Bråta. Selv om mange frivillige stiller opp og gjør en flott innsats, er det nødvendig å ha personale som har overordnet ansvar og koordinering. En reduksjon i bemanningsnivået vil gjøre disse tjenestene svært sårbare. Ved sykefravær vil tilbudet være lik null. Pga. lav grunnbemanning ved både kultur-aktivitetstilbud og dagsentra vil tilbudet måtte stoppes ved bl.a sykefravær. Alternativ drift vurderes for bl.a. Jaktbua/pub for å sikre opprettholdelse. Å opprettholde kultur- og aktiviteter på nåværende nivå er nødvendig for at Bråta skal ha mulighet til å bli undervisningssykehjem, jfr. egen sak.

Barnevern

Barnevernet opplever en kraftig økning i antall barn hvor kommunen får et større ansvar. Mange saker i fylkesnemnda har resultert i tiltak som er svært kostnadskrevende og vil gi helårseffekt fra og med 2008. En lav stipulering av behovet for økte ressurser for å dekke opp dette er beregnet til ca. 4 mill. kroner, men dette er ikke lagt inn i budsjetttrammen. Hver av de ansatte i barnevernet har et høyt antall saker til behandling i forhold til mange andre kommuner. Vakanser vil kunne føre til at lovpålagte frister for saksbehandling ikke overholdes, og kommunen kan ilegges bøter. Vakanser i forebyggende gruppe/utekontakten vil bety at barn og unge i risikozonen ikke får den oppfølgingen de trenger for å unngå eller utsette behovet for betydelig mer kostnadskrevende tiltak.

Helsetjenester

Det er et mål at helsetjenestene skal arbeide forebyggende for på sikt å redusere utgifter. En økning av personalressursene i denne tjenesten vil kunne dempe presset på andre tjenester og samtidig heve livskvaliteten til mange innbyggere i ulike aldersgrupper. Økonomien tilsier at også disse tjenestene må redusere aktivitetsnivået. Ubesatte stillinger betyr at færre brukere får helsehjelp.

Antallet boenheter for personer med psykiske lidelser øker med 8 enheter når Fjerdingen tas i bruk i høst. Det viser seg at beboere både på Tunet og Fjerdingen har stort behov for tjenester fra personalet. Behovet øker mer enn økningen i øremerkede tilskudd fra Staten, samtidig som kommunal egenandel foreslås uendret.

Lev Vel (lavterskel helsetiltak til rusmiddelavhengige) har hittil fått statstilskudd under forutsetning av en kommunal egenandel. Egenandelen har vært holdt på et minimum. Det søkes om tilskudd for 2008 i februar samme år, svar kommer i mai. Budsjettet legger opp til en drift på nivå med 2007. Skulle det bli endringer i tilskuddet, må tiltaket vurderes lagt ned i løpet av året. Lev vel er overført fra Rammeområde Sosiale tjenester og tiltak.

Konklusjon

Rammeområde Helse og omsorg vil ikke kunne klare å opprettholde tilsvarende nivå på sine tjenester i 2008 som i 2007. Rammen for 2008 er noe høyere enn rammen for 2007. Økningen tilsvarer ikke generell lønns- og prisvekst.

Det vil bli nødvendig å redusere vikarbruk til et minimum, samt opprettholde vakanser. Nødvendige tiltak vil også være å i enda større grad styre ferieavvikling. Det er høyst usikkert hvorvidt det er mulig å overholde de økonomiske rammene og samtidig overholde kravet om forsvarlige tjenester.

Det har vært nødvendig å foreslå omfattende innsparingstiltak for å få rom for lønnskostnader og helt nødvendige tiltak som vi ikke kommer utenom. Kompetanseutvikling og innkjøp av inventar og utstyr reduseres til et minimum. I 2007 måtte rammeområdet innføre innsparingstiltak for 2,0 mill.kr. I tillegg til dette måtte rammeområdet innarbeide flere tiltak innenfor rammen for å opprettholde faglig forsvarlighet på et minimumsnivå. Det vil påløpe regninger som må betales uten at det er funnet rom for dette i budsjettet. Dette fører til ytterligere reduksjon i kvalitet og kvantitet.

Sosiale tjenester og tiltak

Netto ramme 2007 inklusiv endringer for rammeområdet 36,4 mill.kr. Rammen for 2008 er 35,5 mill.kr. Reduksjonen i ramme tilsvarer netto overføring av lavterskel helsetiltak for rusmisbrukere (Lev Vel) til rammeområdet Helse og omsorg. Lave anslag for lønnsvekst viser at dette beregnes til rundt 0,4 mill.kr for rammeområdet.

Utgiftsøkning eksisterende tiltak:

Lønnsøkning 2007-2008	692	3,3 % i 2008
Sum	692	

Alle tall er i hele 1 000 kr

Nye tiltak:

NAV-leder 0,5 ÅV	340	Deler kostnad med staten
Sum	340	

Alle tall er i hele 1 000 kr

Etaten foreslår følgende innsparingstiltak for å kunne dekke inn de økte utgiftene iht. ovenstående:

Redusere lønnsbudsjettet	808	ca 2 ÅV
Fjerne kurs og opplæring	124	Restbudsjett = kr.0,- (med unntak av tilskudd)
Redusert kjøp av inventar og kontormateriell	100	Restbudsjett = kr. 0,-
Sum	1032	

Alle tall er i hele 1 000 kr

Følgende nye tiltak er det ikke funnet rom for i budsjettet for 2008:

Tiltak til bostedsløse - boligoppfølging	400	Vil medføre høyere utgifter til midlertidige boliger
Ikke videreføre ekstra midler til økte sosialhjelpssatser, helårsvirkning	1 000	Vil likevel opprettholde satser for 2007-nivå.
Sum	1 400	

Alle tall er i hele 1 000 kr

Levekårsindeksen viser at Nedre Eiker har hatt en stor stigning i sosiale utfordringer. Ved sosialtjenesten er likevel antallet sosialhjelpsmottakere stabilt. De eksterne kravene til oppfølging og bistand øker jevnlig, og vil øke ytterligere ved etableringen av NAV-kontor i kommunen. Det vil nå være krav til kommunen om å utarbeide individuelle kvalifiseringsprogram for den enkelte. Det ventes også å bli en utfordring å beholde nødvendig og god kompetanse i kommunen ved etableringen av NAV-kontoret, samtidig som nye samarbeidsrutiner skal på plass.

Etableringen av NAV-kontor i siste del av 2008 medfører at de ansatte må bruke tid på planleggingen. Det er en utfordring å få dette til uten økte personalressurser når vi samtidig skal betjene brukerne på en forsvarlig måte. Ved etablering av kontoret vil det bli tilsatt en leder som lønnes halvt av Staten og halvt av kommunen.

Bygging og etablering av boliger for bostedsløse er en viktig oppgave, men er ikke prioritert i 2008. Dette skaper en meget vanskelig situasjon fordi vi jevnlig har 15 –

20 personer som mangler bosted. Flere av disse er rusmisbrukere som har vært uten bosted i lengre tid, og som i de vanskeligste tilfellene må plasseres i dyre, midlertidige boliger. Mange som tildeles bolig trenger tett oppfølging for å klare det å bo og for å hindre utkastelse. Dette krever bemanning, og det vil det ikke bli rom for i 2008. Et ambulerende boteam er etablert i mange andre kommuner med godt resultat. Byggingen av rusboliger utsettes, og dette vil kunne bety en forverring av tilbudet til en allerede meget svak gruppe.

Solberg Opplæringscenter

Solberg Opplæringscenter (SOL) driver en del av sin virksomhet med statsstøtte som krever kommunal egenandel. Sosial og helsedirektoratet benytter SOL og TIO (tilrettelagt individuell oppfølging) i Nedre Eiker som referanseprosjekt i flere sammenhenger, og ikke minst i forbindelse med utviklingen av et kvalifiseringsprogram i hht. NAV-reformen. Verdifull kompetanse ved SOL/TIO vil også kunne vurderes som et lavere kostnadsalternativ til eksternt kjøp av vurdering av restarbeidsevne for langtidssykemeldte. TIO avsluttes 31.12.08 og har hittil mottatt ca 1,0 mill.kr. i statsstøtte per år.

Konklusjon

Rammeområdet Sosiale tiltak og tjenester vil ikke kunne klare å opprettholde tilsvarende nivå på sine tjenester i 2008 som i 2007. Budsjettrammen er redusert i fht. 2007 samtidig som lønnskostnadene er høyere. I tillegg til å holde stillinger vakante foreslår rådmannen å stoppe all kompetanseutvikling som ikke er finansiert gjennom sentrale tilskudd og redusere alle innkjøp av inventar og utstyr til et minimum. Det knytter seg stor usikkerhet til sosialhjelpsutbetalingene, da disse bl.a. henger nøye sammen med utviklingen på arbeidsmarkedet.

Tekniske tjenester

Etat Tekniske tjenester har fått en netto ramme i 2008 på 65,4 mill. kr.

Etat Tekniske vil ikke kunne klare å opprettholde tilsvarende nivå på sine tjenester i 2008 som i 2007 med det foreslåtte budsjettet. Spesielt har lønnsutgiftene økt betydelig, etaten har fått flere arealer å drifte, andre utgifter har øket, og nye oppgaver er tilkommet. En del av denne utgiftsøkningen salderes mot økte inntekter i etaten. Det er allikevel nødvendig med innsparingstiltak tilsvarende 2,8 mill. kr. for å komme inn i rammen.

Resultatet av ovennevnte er at budsjettet for eksisterende stillinger mangler 6,4 mill. kr. inkl. sosiale kostnader.

Følgene nødvendige utgiftsøkninger/nye tiltak i 2008 dekkes ikke inn gjennom økte inntekter:

Økte avgifter til regionråd	180	
Økte eierbidrag DRBV og 110-sentral	760	
Prisøkning vaskeritjeneste Eiker Vekst	250	
Økte husleier	330	
Økte utgifter til landbrukskontor	150	
H1 sak 14/07 fastlegging offisiell kommunegrense	170	Grenseoppgang mot Drammen
Husleie Mjøndalen stasjon	150	
Senterutvikling	500	Reguleringsplanarbeid, konsulenter ifm. utvidelse av Buskerud Storsenter
Geodataplan	350	
Sum	2 840	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Etaten foreslår følgende innsparingstiltak for å kunne dekke inn de økte utgiftene iht. ovenstående:

Redusere leie/kjøp transportmidler på maskinforvaltning	600	
Redusere utgifter på Transportavd.	35	
Redusere materiell og vedlikehold på verksted	50	Redusert vedlikehold av maskinpark
Redusere lønnskostnader tilsvarende 1,5 ÅV på Samfunnsutvikling	795	
Redusere vedlikehold veier og trafikksikkerhet	220	
Redusere utgift/øke inntekt kantine teknisk sentral	190	
Redusere lønnskostnader tilsvarende 1,5 ÅV på renhold, kjøkken og kantine	530	Redusere hovedrenhold, vindusvask og andre serviceoppdrag
Redusere utgifter til tørrvarer kjøkken Solberglia	50	
Redusere lønnskostnader tilsvarende 1 ÅV på Bygningsdrift og vedlikehold	370	
Sum	2 840	

Alle tall er i hele 1 000 kr.

Etatsjef

Energikostnader

Det er ikke lagt inn økning i energibudsjettet for bygg fra 2006 til 2008. Samtidig er det en økning i arealer som skal varmes opp. ENØK-tiltakene som er gjennomført på kommunale bygg har hatt en positiv effekt for energiforbruket, og vi har i 2007 hatt lave energipriser. Vi er avhengig av fortsatt lave energipriser, og også en økt bevisstgjøring på energibruk i kommunale bygg, for å kunne klare budsjettet i 2008.

Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling har hatt en økning i ÅV på 2,9 i 2007. Det er lagt inn en økning i byggesaksgebyrer på 4,2%, tilsvarende 0,1 mill. kr. I tillegg er inntektsbudsjettet på Geodata oppjustert med 0,25 mill. kr. Økningene i inntekt har tatt noe av økningen på lønnsutgiftene.

Det er lagt inn økt bevilgning til regionråd, senterutvikling, geodataplan, grenseoppgang mot Drammen og driftstilskudd Mjøndalen stasjon.

Det er ikke lagt inn ekstra midler til oppstart rullering kommuneplan. Det er heller ikke lagt inn midler til lovpålagt tilsyn til byggesaker, og ikke til ekstern hjelp til oppmålingstjenester. Det har også vært ønsket å øke budsjettet for opplæring pga. økt bemanning og behovet for å øke kompetansen i virksomheten. Det finnes heller ikke midler til annonseutgifter.

Den foreslåtte innsparingen på 0,8 mill. kr. vil bl.a. skje ved at vi i større grad bruker egne ressurser til prosjektarbeid som i dag utføres av eksterne konsulenter. I så fall vil dette redusere kapasiteten til å løse løpende driftsoppgaver, noe som kan gi forsinkelser ift. brukernes forventninger.

Kommunale bygg og eiendommer

I Kommunale bygg og eiendommer blir en stor del av lønnsmidlene belastet de ulike byggeprosjekt som er i gang eller er på prosjekteringsstadiet. I tillegg til byggeprosjekt har virksomheten ansvar for husleieutgifter og -inntekter på kommunale boliger, samt park- og grøntbudsjettet. På husleier er det ikke mulig å gjøre reduksjoner uten at avtaler sies opp og tjenestetilbudet forsvinner eller endres. Park- og grøntbudsjettet er i utgangspunktet lite i forhold til vedlikeholdsoppgavene som er påkrevet. Det er ikke foreslått innsparingstiltak på virksomheten.

Bygningsdrift og vedlikehold

Bygningsdrift og vedlikehold har også tidligere måttet redusere budsjettet. Senest i 2007 ble budsjettet redusert med midler tilsvarende 1ÅV. Med økte arealer på 3000 m² i 2008, vil utgiftene til drift og vedlikehold øke. Det er ikke lagt inn ekstra lønnsmidler eller midler til vedlikehold i budsjettet for 2008. Manglende økning i bevilgning til dette formål vil føre til en raskere nedbryting av bygningsmassen. Vedlikeholdet vil bli redusert til et minimum, og midlene vil for en stor del gå med til å drifte bygningsmassen. Den foreslåtte innsparingen på 0,4 mill. kr. tilsvarende 1ÅV vil føre til en omorganisering, og omfanget av serviceoppgaver for brukere vil bli redusert, og forsinkelser i utførelsen må påregnes.

Renhold, kjøkken og kantine

Det er beregnet et behovet for ca 6 nye ÅV for å drifte 3000 m² nye arealer og arealer som pr. i dag ikke vaskes av renholdspersonell (iht. innmelding fra Helse og omsorg). Det er ikke lagt inn midler til renhold av økte arealer. Den foreslåtte innsparingen på ca. 0,5 mill. kr. er tenkt gjennomført ved å redusere utgiftene og øke inntektene innen kjøkken og kantine, og å redusere hovedrenhold, vindusvask og fjerning av en del serviceoppgaver renhold. Konsekvensene av redusert renhold kan være at lovverket ikke overholdes, innemiljøet blir dårligere og sykefraværet øker.

Bestiller kommunalteknikk – vei og gatelys

Veivedlikeholdet fikk et lite løft på budsjettet i 2007. Pga. mye snø er dette budsjettet allerede brukt opp. Den foreslåtte innsparingen på veivedlikeholdet i 2008 på 0,2 mill. kr. vil redusere veistandarden, og kanskje må kravene til brøyting og strøing reduseres.

Bestiller kommunalteknikk - VA

Økte driftsutgifter og økte kapitalkostnader vil gi seg utslag på gebyrene for 2008. Bl.a. øker utgiftene til innkjøp vann med 0,75 kr. pr. m³, eller totalt ca. 2,2 mill. kr. Investeringene i VA sektoren gir oss kapitalkostnader som er ca. 3,1 mill. kr. høyere i 2008 enn 2007, både pga økte investeringer og økt rente. Det er budsjettet investeringer på til sammen 35 mill. kr. i 2008. I økonomiplanperioden er det foreslått totale investeringer på ca. 130 mill. kr. Renten (3-års statsobligasjonsrente + 1 prosentpoeng) er satt til 6,2 % i 2008 og 6,5 % i resten av perioden.

En annen årsak til økte gebyrer er at vi har hatt en inntektssvikt på avløpsgebyrene i 2006, og prognosen tilsier at vi også i 2007 vil få en inntektssvikt på ca. 1,5 mill. kr.

På VA-området er det også mange utfordringer fremover i tid, med utbyggingen i Åsen, mange saneringsprosjekt, samt flomsikring.

Vi har avsatt tidligere års overskudd på VA regnskapet til fond. Vannfondet har i dag en saldo på 12,2 mill. kr. Avløpsfondet er negativt med 0,5 mill. som skyldes inntektssvikten vi hadde i 2006. Det er budsjettert med å hente inn ca. 3 mill. kr. fra vannfond i 2007 og ca. 4 mill. kr. i 2008. Uten denne inntekten fra vannfond måtte vi ha øket gebyrene ennå mer. Vannfondet er budsjettert til å være i 0 pr. utgangen av 2011.

I gebyrsaken foreslår vi en økning i vann- og avløpsgebyrene på 10,5 % i gjennomsnitt. For en husstand som har vannmåler og forbruker 175m³ vann pr. år vil økningen bety 661 kr. i økte avgifter til vann og avløp i 2008.

Virkningen av økt investeringstakt på gebyrstørrelsen kan illustreres ved følgende eksempel:

5 mill. kr. i investering med forutsetning 6,2 % rente og totalt 1,55 mill. fakturerte m³, gir en gebyrøkning på +0,90 kr/m³. For en husstand vil dette bety 197 kr. i økte gebyr (inkl. fastleddet som ikke øker).

Rådmannen ser det som svært viktig at vi fortsatt holder en forholdsvis høy investeringstakt innen VA. Ikke minst gjelder dette saneringsprosjekt som skal sikre leveranser av godt vann, og avløp som fungerer. Lekkasje vil føre til store tap av friskt vann. I mange tilfeller ligger vannledningene og avløpsledningene svært nær hverandre. Her kan lekkasjer føre til forurensning av drikkevannet i spesielt uheldige situasjoner.

Kommunalteknikk drift

Virksomheten, som har 35,5ÅV, har vedlikeholds- og driftsoppgaver for andre virksomheter og eksterne kunder, og utfører saneringsoppgaver for VA. I tillegg hører nå Transportgruppa til denne virksomheten.

I budsjettet for 2008 er postene for kjøp og leie av maskiner og biler foreslått redusert med 0,6 mill. kr. Utgiftene til eget verksted er også foreslått redusert noe. Dette gir ikke rom for større utskiftninger i maskinparken til neste år. Det vil også føre til redusert vedlikehold. Inntektene er foreslått øket, og virksomheten må påta seg flere eksterne oppdrag samt jobbe mer med saneringsprosjekt som ikke belaster driften. Det kan vise seg vanskelig å oppnå denne inntekten.

Kommuneskogene

Administrasjon av Kommuneskogene gjøres av eiendomssjef/skogbestyrer i virksomhet kommunale bygg og eiendommer. Vi har dermed en samlet forvaltning av alle kommunens bygg og eiendommer.

Kommuneskogenes daglige drift består i hogst, ungskogpleie, planting, veivedlikehold, utdeling av vedteiger til kommunens innbyggere med mer.

Dette er selvfinansiert forvaltning av kommunens største landbrukseiendom som er en stor naturressurs for friluftsliv for kommunens innbyggere.

Kommuneskogene utfører også den praktiske tilretteleggingen for friluftsliv gjennom merking, skilting og preparering av skiløyper og lysløyper.

Konklusjon Tekniske tjenester

Etat Tekniske tjenester vil ikke kunne klare å opprettholde tilsvarende nivå på sine tjenester i 2008 som i 2007. Budsjetttrammen er netto 2,2 mill. kr. høyere, men lønnskostnadene er øket betydelig og etaten får 3000m³ økte arealer i 2008 som skal driftes og vedlikeholdes (barnehager og Eyjeløkka). Det har derfor vært nødvendig å foreslå omfattende innsparingstiltak for å få plass til lønnskostnader og helt nødvendige tiltak som vi ikke kommer utenom.

Hermansenteret kommunale foretak

Rådmannen foreslår en overføring til Hermansenteret på kr 320 000 i 2008. dette er på samme nivå som i 2007.

Kirkelig fellesråd

Rådmannen foreslår en overføring til driften til Kirkelig fellesråd på 5,35 mill. kroner i 2008. Dette er på samme nivå som i 2007. Fellesrådet har lagt inn en overføring fra Nedre Eiker kommune på ca. 7 mill. kroner i 2008, noe rådmannen ikke ser seg i stand til å imøtekomme.

Nedre Eiker kirke vil få et investeringstilskudd på 6,5 mill. kroner i 2008. Dette er i henhold til planen for oppussing/oppgradering av kirken.

Formannskapetets disposisjonskonto

Rådmannen har lagt inn 1,2 mill. kroner til formannskapetets disposisjon i 2008. Det er ikke lagt noen bindinger på bruken av disse midlene.

7 Investeringer

Tabell 2 Investeringer

Prosjekt nr.	Prosjektnavn	Vedtak 2007	ØP 2008 Forslag	ØP 2009 Forslag	ØP 2010 Forslag	ØP 2011 Forslag
1069	Nye strekk og stolper gateløys	200		200	200	200
1164	Oppgradering vei	2 000	500	1 000	1 000	1 000
1167	Rundkjøring Åserud og Bruveien	8 000				8 000
1170	Tiltak trafikksikkerhetsplan	500	700		500	500
1182	Tiltak, forskjøning NEK	150		100	100	100
1200	Miljørettet helsevern bygg	2 500	1000	2 950	2 500	2 500
1231	Opprusting Korvaldveien (etappe 1)	500				5 200
1249	Trafikksikkerhetstiltak Arbeidergata	100		200		
1500	Tusenårs sted	500		0	300	300
1501	Nyanlegg parker/lekeplasser	200		200	200	200
1513	Byggtekniske invest. Mjøndalen kirke	200		0	200	200
1572	Tilpassing bygg, skoler, barnehager	350		350	350	350
1600	Oppgradering bygg	2 000	1100	2 000	2 000	2 000
1755	Nedre Eiker kirke, invest.tilsk.	4 351	6500	1 450		
1801	IKT investeringer NEK	4 200	3000	3 000	3 000	3 000
1802	IKT invest. elever	1 500	2000	2 000	800	800
1805	Opprusting lysløyper	200		200	200	200
1810	Evjeløkka, boliger barn/funksjonsh.	1 850	5500			
1861	Boliger vanskeligstilte/rusmisbrukere	2 000		1 000	14 300	
40008	SFO Steinberg		6350			
40014	Evjeløkka omsorgsbolig	8 601	6100			
40022	Uteanlegg Rådhuset	500		2 100		
40024	Skolebygg, Veiavangen	5 000	5000	60 000		
	MIF-huset/Mj.hallen uteomr. mot Hagatjernv.		100			
	Solberglia kjøkken ny kjølemaskin		200			
	Mjøndalen gamle bru		300			
	Elektronisk dokumentasjon i brukers hjem		400			
	Nye veier Åsen, forprosjekt		400			
	Sykehjem/ bosenter Krokstad		500	1 000		
	Gulv Solberghallen		500			
	Lån Eiker Vekst		3000			
	Tilpasning bygg, helse og omsorg			350	350	350
	Liaveien 36, ombygging			350		
	Oppgrad.Løkkev. 5 og Morenev. 41 (til bolig utv.hemm.)			500		
	Helsehuset, ombygging			300		

Prosjekt nr.	Prosjektnavn	Vedtak 2007	ØP 2008 Forslag	ØP 2009 Forslag	ØP 2010 Forslag	ØP 2011 Forslag
	Grinde barnehage nye parkeringsplasser			650		
	Langløkka barnehage, vognskur				500	
	Oppgrad. utearealer Samfunnshuset (del 2)				700	
	Åsen skole utearealer			1 000	200	
	Krokstad skole utearealer			200		
	Møllenhof barnehage garderobe			200		
	Hovjordet barnehage ombygging/utvidelse			550		
	Svømmehall Eknes, alt.svømmanl. Busk.Storsenter			500	1 500	13 000
	Gml. Brannst. fasade + nytt tak i v del			400		
	Nedbergkollveien, forprosj. boliger psykisk utv.hemmede			200		6 000
	Solberglia ombygging, 8 beboerplasser demente					5 000
	Eknes idrettshall nytt gulv				750	
	Oppgradering Hagatj.v.16 og Strandv.58					5 500
	Klubbhus tusenårsstedet			0	0	
	Oppgradering forsamlingshus			0	0	
	Ytterkollen grendehus nytt uthus/lager				600	
	Mjøndalen skole nytt tak				750	
	Bråta, nye parkeringsplasser			600		
	Bråta, ombygging kjøkken				500	
	Moreneveien, ny støttemur				700	
	Hagatjern badeplass oppgradering			300		
	Opprydding eiendomsgrenser			400		
	Gang- og sykkelvei Åsen, forprosjekt			500		
	Sum investeringsbehov		43 150	84 750	32 200	54 400

Finansiering

Prosjekt nr.	Prosjektnavn	Vedtak 2007	ØP 2008 Forslag	ØP 2009 Forslag	ØP 2010 Forslag	ØP 2011 Forslag
Andre tilskudd						
1167	Rundkjøringer - ref. fylkesm./Statens vegv./utbygg.	-4 000				-4 000
1229	Opprydding eiendomsgrenser		-200			
40032	Eiendomssalg		-500			
	Sum finansiering	-4 000	-700	0	0	-4 000
	Låneopptak (ekskl. VA inves.)		42 450	84 750	32 200	50 400

VA investeringer - gebyrfinansiert

Prosjekt nr.	Prosjektnavn	Vedtak 2007	ØP 2008 Forslag	ØP 2009 Forslag	ØP 2010 Forslag	ØP 2011 Forslag
Vann - gebyrfinansiert						
1100	Prosjektering vannanlegg	500	500	500	500	500
1101	Vannledningsarbeid sanering avløp	1 000	0	1 000	1 000	1 000
1102	Tiltak vannkvalitet	400	400	400	400	400
1103	Sanering vann	4 000	0	2 000	2 000	2 000
1105	Oppgradering dammer	400	400	700	400	400
1109	Vannforsyning Åsen	9 200	4 000	5 000	6 200	2 000
1139	VA Ytterkollen-Daler		1 000	1 000	2 000	2 000
1141	Oppgradering pumpestasjoner vann	200	200	200	200	200
1242	Økt lekkasjeinnsats jfr. hovedplan vann	1 100	1 225	1 225	1 225	1 225
1426	Fjernkontroll/overvåking avløp	300	300	300	300	300
1256	Sonevannmålere og Gemini melding	2 130				
1132	Dam Ulevann restfinansiering		300			
1246	Elveledning vann og avløp	1 000				
1127	Uforutsette tiltak VA	350	500	500	500	500
1140	Tekniske planer	750	500	500	500	500
1142	Utbygging iht. saneringsplan	7 500	8 200	7 300	9 600	9 500
1145	Utbedr./oppgrad. Renseanlegget	1 500	3 500	500	500	500
1173	Flom- og rassikring		3 000	7 000	7 000	7 000
1236	Oppgradering avløp bekker	0	100			
1247	Renovering pumpestasjoner avløp	200	200	200	200	200
1248	Rørdammen og Åsendammen oppgradering	0	0	800		
1250	Oppgradering ledningskartverk	250	250	250	250	250
1252	Forprosjekt Evja		100			
	Sonekum vannforbruk		1 000	1 000	1 000	1 000
	Måleutstyr		100			
	Prosjektering Mjøndalen sentrum øst		200	300		
	Nytt IKT system KOMTEK		400			
	Veikulvert Åsendammen		400			
	Ny bru Veiabekken		0	450		
	Spikerveien tiltak ny kulvert		1 000			
	Registrering overløp		2 000	1 000		
	Overløpskum Sadolin og Eianlakk		1 300	600		
	SP Hågenstad-Herstrøm		2 800			
	OV Torget Vest 2 - Eianlakk		1 350			
	Hovedplan avløp		100			
	Saneringsplan avløp		100			
	Ryghgt. grunnerstatning pga overvannsled.		400			
	Sum vann og avløp	30 780	35 825	32 725	33 775	29 475
	Sum låneopptak investeringer		78 275	117 475	65 975	79 875

Alle tall i hele 1.000 kroner.

8 Vedlegg

A. Sentraladministrasjon

Hele 1000 kr.	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Forslag budsjett 2008
Økonomiseksjonen			
<i>Utgift</i>	15 831	17 008	16 635
<i>Inntekt</i>	-659	-563	-340
Netto utgift	15 172	16 445	16 294
Personalseksjonen			
<i>Utgift</i>	13 117	12 875	12 928
<i>Inntekt</i>	-3 084	-370	-400
Netto utgift	10 033	12 505	12 527
Overformynderi			
<i>Utgift</i>	524	321	553
<i>Inntekt</i>	-4		0
Netto utgift	520	321	553
Rådmannn			
<i>Utgift</i>	1 900	1 972	2 128
<i>Inntekt</i>	0	0	
Netto utgift	1 900	1 972	2 128
Politisk sekretariat			
<i>Utgift</i>	4 534	5 403	6 150
<i>Inntekt</i>	-13	-5	
Netto utgift	4 521	5 398	6 150
Sum rammeområde			
<i>Utgift</i>	35 906	37 579	38 394
<i>Inntekt</i>	-3 760	-938	-740
Netto utgift	32 146	36 641	37 654

B. Oppvekst

Hele 1000 kr.	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Forslag budsjett 2008
Etatsjef			
<i>Utgift</i>	1 311	1 270	1 400
<i>Inntekt</i>	-16	0	0
Netto utgift	1 295	1 270	1 400
Undervisning			
<i>Utgift</i>	213 941	197 645	205 837
<i>Inntekt</i>	-48 559	-29 415	-30610
Netto utgift	165 382	168 230	175 227
Barnehager			
<i>Utgift</i>	90 928	82 700	114 000
<i>Inntekt</i>	-84 293	-78 000	-108500
Netto utgift	6 635	4 700	5 500
Sum rammeområde			
<i>Utgift</i>	306 180	281 615	321 237
<i>Inntekt</i>	-132 868	-107 415	-139 110
Netto utgift	173 312	174 200	182 127

C. Kultur

Hele 1000 kr.	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Forslag budsjett 2008
Sum rammeområde			
<i>Utgift</i>	17 449	15 495	15 654
<i>Inntekt</i>	-5 709	-3 905	-4100
Netto utgift	11 740	11 590	11 554

D. Helse og omsorg

Hele 1000 kr.	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Forslag budsjett 2008
<i>Etatsjef Helse og omsorg</i>			
<i>Utgift</i>	2 387	2 109	2 307
<i>Inntekt</i>	-312	-50	-50
<i>Netto utgift</i>	2 075	2 059	2 257
<i>Helsetjenester</i>			
<i>Utgift</i>	47 772	47 403	59 981
<i>Inntekt</i>	-15 580	-15 310	-19 153
<i>Netto utgift</i>	32 191	32 094	40 828
<i>PRO</i>			
<i>Utgift</i>	196 015	184 316	183 420
<i>Inntekt</i>	-35 571	-16 789	-17 149
<i>Netto utgift</i>	160 444	167 526	166 271
<i>Spesialtj. Barn og unge</i>			
<i>Utgift</i>	26 157	24 326	24 970
<i>Inntekt</i>	-2 204	-701	-801
<i>Netto utgift</i>	23 953	23 625	24 169
<i>Sum rammeområde</i>			
<i>Utgift</i>	272 331	258 154	270 678
<i>Inntekt</i>	-53 667	-32 850	-37 153
<i>Netto utgift</i>	218 664	225 304	233 525

E. Sosiale tjenester

Hele 1000 kr.	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Forslag budsjett 2008
Sosiale tjenester			
<i>Utgift</i>	39 370	39 313	37 695
<i>Inntekt</i>	-9 145	-6 240	-5 012
Netto utgift	30 225	33 073	32 683
Solberg Opplæringscenter			
<i>Utgift</i>	5 989	5 217	5 102
<i>Inntekt</i>	-3 693	-2 345	-2 245
Netto utgift	2 296	2 872	2 857
Sum rammeområde			
<i>Utgift</i>	45 359	44 530	42 797
<i>Inntekt</i>	-12 838	-8 585	-7 257
Netto utgift	32 520	35 945	35 540

F. Tekniske tjenester

Hele 1000 kr.	Regnskap 2006	Budsjett 2007	Forslag budsjett 2008
Etatsjef, økonomi, energi			
<i>Utgift</i>	11 165	10 819	10 909
<i>Inntekt</i>	-254	0	0
Netto utgift	10 911	10 819	10 909
Samfunnsutvikling			
<i>Utgift</i>	11 748	11 884	16 280
<i>Inntekt</i>	-5 142	-4 005	-4 362
Netto utgift	6 606	7 879	11 918
Komm. bygg og eiendommer			
<i>Utgift</i>	10 396	11 626	18 711
<i>Inntekt</i>	-6 236	-6 253	-11 935
Netto utgift	4 160	5 373	6 776
Bygningsdrift og vedlikehold			
<i>Utgift</i>	18 946	19 955	19 538
<i>Inntekt</i>	-1 680	-1 510	-1 510
Netto utgift	17 266	18 445	18 028
Renhold, kjøkken, kantine			
<i>Utgift</i>	29 339	26 751	31 119
<i>Inntekt</i>	-6 575	-3 128	-5 660
Netto utgift	22 764	23 623	25 459
Bestiller kommunalteknikk			
<i>Utgift</i>	14 752	13 903	8 425
<i>Inntekt</i>	-6 619	-5 363	-1 088
Netto utgift	8 133	8 540	7 337
Kommunalteknikk drift			
<i>Utgift</i>	22 087	20 363	24 664
<i>Inntekt</i>	-23 895	-21 054	-24 541
Netto utgift	-1 808	-691	123
Selvkost vann og avløp			
<i>Utgift</i>	43 916	45 931	52 147
<i>Inntekt</i>	-44 208	-45 931	-52 147
Netto utgift	-292	0	0
VA mott kapitalkost. og felleskost			
<i>Inntekt</i>	-20 364	-22 196	-25 312
Netto utgift	-20 364	-22 196	-25 312
Brann og feiervesen			
<i>Utgift</i>	9 883	9 420	10 252
<i>Inntekt</i>	-126	0	-66
Netto utgift	9 757	9 420	10 186
Sum rammeområde			
<i>Utgift</i>	172 232	170 652	192 045
<i>Inntekt</i>	-115 099	-109 440	-126 621
Netto utgift	57 133	61 212	65 424

NEDRE EIKER KIRKELIGE FELLESRÅD

BUDSJETT 2008 / ØKONOMIPLAN 2009 – 2011

Situasjonsbeskrivelse

Nedre Eiker kirkelige fellesråds økonomi er fremdeles svært anstrengt.

Kostratall for 2006 viser at gjennomsnittlig overføring pr innbygger, både for Norge totalt og for kommuner i Buskerud, er på kr 408,-. *Nedre Eiker kommune overfører kun kr 208,- pr innbygger.*

Siden 2000 har diakonstillingen i Nedre Eiker menighet vært ubesatt på grunn av manglende finansiering. Biskop Laila Riksaasen Dahl gjennomførte visitas i Mjøndalen menighet tidligere i år. I møter med politikere og kommunens administrasjon, poengterte hun sterkt behovet for økonomiske midler, slik at stillingen igjen kan besettes.

Kirkelovens § 15. Kommunens økonomiske ansvar.

Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

- a) utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker,*
- b) utgifter til anlegg og drift av kirkegårder*
- c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd,*
- d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold,*
- e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring,*
- f) utgifter til kontorhold for prester*

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i sognene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i sognene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, og at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes., at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Etter avtale med kirkelig fellesråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål nevnt etter denne paragraf.

Kommunen kan ta opp lån for finansiering av sine forpliktelser etter første ledd bokstav a) og b). De nærmere vilkår for kommunens låneopptak fremgår av kommunelovens § 50.

Representant for kirkelig fellesråd kan gis møte- og talerett i kommunale organ når disse behandler saker som direkte berører fellesrådets virksomhet.

Driftsbudsjett 2008 / økonomiplan 2009 – 2011

Hovedoppstilling

Budsjettforslaget for 2008 har utgangspunkt i budsjett 2007 og økonomiplan 2008 justert for lønns- og prisstigning og tilpasninger til gjeldende samarbeidsavtale mellom kommunen og Fellestrådet.

Fellestrådet legger fram følgende forslag til budsjett fordelt på hovedgrupper:

<i>Tall i tusen</i>	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
Utgifter:	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lønnsutgifter	5383	5274	6 341	6341	6341	6341
Bundne utgifter	1130	1305	1494	1494	1494	1494
Vedlikehold	0	5	0			
Samarbeidsavtale	219	219	219	219	219	219
Andre utgifter	274	341	430	430	430	430
Mva drift	0	215	215	215	215	215
Materiell/utstyr	42	60	280	220	220	220
Dekning underskudd 2005	103	103	0	0	0	0
<i>Sum utgifter</i>	7151	7522	8 979	8919	8919	8919
Inntekter:						
Statlige tilskudd	-562	-570	-465	-465	-465	-465
Refusjon mva drift	-215	-215	-215	-215	-215	-215
Refusjon mva investering	-1169	-1087	-2 081	-875	-85	-32
Syke - fødsel.ref	-234	-45	0	0	0	0
Egne inntekter	-748	-1023	-1 086	-1 186	-1186	-1186
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Samarbeidsavtale	-219	-219	-219	-219	-219	-219
Ramme NEK	-4950	-5350	-6 994			
Sum inntekter	-8097	-8509	-11 060			
<i>Resultat før disposisjoner</i>	-946	-987	-2 081			
Tilbakeført mva invest.	1169	1087	2 081			
Fra oppspart egenkapital	-223	-100	0			
Netto resultat	0	0	0			

Budsjettet er utarbeidet ut fra neste års forventede kostnadsøkning og foreslåtte tiltak, og balanserer med en driftsramme fra Nedre Eiker kommune på kr 6.994 000

I det etterfølgende gjøres det nærmere rede for de enkelte hovedpostene i oppstillingen.

Utgifter: Lønn: kr 6 341 000

Fellestrådets samlede lønnskostnader er beregnet utfra ny lønn i mai inkludert mellomoppgjøret. Det er forventet et lønnsoppgjør for 2008 (hovedoppgjør) på 3,3 % med ytterligere tillegg på 1,34 % på årslønn pga at feriemåned er større enn 1 mnd (5 uker).

Dessuten foreslås lønnsmidler til vakante stillinger med følgende prioritet:

1. *Diakon Nedre Eiker menighet (100% stilling) = kr 511 000 (inkl sosiale utgifter).*
Dette er et hovedønske som har stått som 1.prioritet siden 2001. Diakonens betydning i menighetene har blitt fremført i flere sammenhenger. Diakonen ivaretar kirkens sosialtjeneste, og vil kunne styrke det forebyggende helsearbeidet i kommunen.
2. *Sommerhjelp på kirkegårdene 1.mai – 1.sept = kr 122 000 (inkl sosiale utgifter).* Kirkegårdene er underbemannet med en 1 hel stilling. Dette kommer sterkest frem i grøntsesongen mai – september, da en rekke oppgaver blir nedprioritert. Dette gir en dårlig standard på våre kirkegårder.

Bundne utgifter: Kr 1 494 000

Energi, forsikringer, leie av kontorlokaler, avgifter, gebyrer, lisenser, leasing- og serviceavtaler, annonsering, post- og banktjeneste.

Fellesrådet leier kontorlokaler i Nedre Eiker menighetssenter. Senteret renoveres og bygges ut. Det vil gi kirkens ansatte og brukere etterlengtede og tidsmessige lokaler. Årlig husleie vil øke med kr 100 000 til kr 250 000.

Vedlikehold: kr 0

Det er ikke lagt inn midler til vedlikehold som skal gjennomføres av kirkens selv. NEK ved teknisk avdeling har tidligere år avsatt midler til løpende vedlikehold og reparasjoner, evt. utskiftninger, av bygningskomponenter i kirkebyggene i tråd med samarbeidsavtalens delavtale nr 2.

Fellesrådet forutsetter løpende avsetning til vedlikehold på kommunens budsjett i samsvar med tidligere praksis. For 2007 var denne bevilgningen kr 200 000, og det forutsettes at den økes i samsvar med prisstigningen.

Samarbeidsavtalen: kr 219 000

Samarbeidsavtalens ytelser fra kommunen er tallfestet til kr 218 700.

Andre utgifter: Kr 430 000

Kontormateriell, reiseutgifter, annonsering, kurs, refusjoner m.v.
Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i sognene.

Materiell /utstyr: Kr 280 000

Beløpet dekker utstyr til kirkene, kirkegårdene og kontorene, og foreslås på samme nivå som før 2006. Da ble slike anskaffelser dekket over investeringsbudsjettet.

Kirken har i mange år vært svært sparsomme med kjøp av kontorutstyr, og har dekket behovet for skrive- og møtebord, stoler osv gjennom ”arv” av brukte møbler fra banker og kommunale kontorer. Utstyret er nå gammelt og slitt, og det er stort behov for fornyelser i forbindelse med innredning av nye lokaler. Foreslått bevilgning inkluderer derfor utskiftning av kontormøbler for kr 120 000. I tillegg er det lagt inn installasjon av ny data / telefonsentral til kr 50 000 som forventes dekket ihht. samarbeidsavtalen.

Mjøndalen kirkegård trenger nytt senkeapparat til kr 35 000 samt diverse annet utstyr til den daglige drift. Kirkene trenger også audiovisuelt utstyr for bruk i konfirmantundervisningen.

Inntekter:

Statlige tilskudd og refusjoner: kr 465 000

Statlige støtte fra kultur- og kirke departementet: kr 50 000

Kateketstøtte fra Tunsberg Bispedømme: kr 415 000

Statens tilskudd til kirkelige fellesråd er dramatisk redusert.

Egne inntekter: Kr 1 086 000.

Egne inntekter kommer fra flere ulike enkelttiltak som vist i etterfølgende oversikt..

Forventet inntekt er beregnet på grunnlag av Fellesrådets forslag til betalingssetter for 2008, se egen sak.

Refusjoner	185 000
Brukerbetaling, graving utenbygds og annet	210 000
Fjerne gravsteiner som er slettet (30stk)	16 000
Renteinntekter	170 000
Utleieinntekter Mjøndalen og Nedre Eiker kirke	105 000
Festeinntekter	400 000
Sum	1 086 000

Festeinntektene.

Festeinntektene varierer betydelig fra år til år. For å holde et stabilt nivå utlignes festeinntektene over tid ut fra en gjennomsnittsvurdering. For 2008 er de rene inntektene beregnet til kr 600 000. Eventuelt overskudd kr 200 000 vil bli tilført egenkapitalen for bruk i år med lave festeinntekter.

Oppsummering:

Budsjettforslaget er basert på en netto driftsramme fra kommunen på kroner 6 994 000. De viktigste økningene som er lagt inn i forslaget oppsummeres slik:

Lønnsøkning 2008: Hovedoppgjør (+3,3%) inkl.	377 000
Diakon Nedre Eiker menighet (inkl.)	511 000
Sommerhjelp på kirkegårdene 4 mnd (inkl.)	122 000
Driftsutgifter - bundne og andre	278 000
Materiell og utstyr	220 000
Sum	1 508 000

Tiltak som ikke foreslås finansiert i budsjett 2008:

- Styrke fast bemanning på kirkegårdene
- 50% stilling som barne- og ungdomsarbeider i hver av menighetene
- Videreføre og styrke overføring til menighetene på områdene konfirmantarbeid, kirkemusikk og diakoni

Samlet estimert kostnad for disse tiltakene er ca 1 mill.

Forslag til betalingssetter for 2008

Fellesrådet innstiller overfor kommunestyret følgende endringer i avgifter/pris for tjenester fra kirken. (Foreslåtte satser er innarbeidet i budsjettet).

Avgifter kommunestyret skal vedta	2007	2008
Vigsel (inkluderer kirkelig betjening utenom prest)		
En eller begge brudefolkene bosatt i Nedre Eiker	0	0
Begge brudefolkene bosatt utenbygds	2 200	2 300
Graving av kiste- og urnegrav		
Kistegrav, avdøde bosatt i kommunen	0	0
Kistegrav, avdøde bosatt utenbygds	1 650	3 000
Urnegrav, avdøde bosatt i kommunen	0	0
Urnegrav, avdøde bosatt utenbygds	850	900
Kremasjon og frakt av urne		
Kremasjonsavgift etter hva Drammen kommunestyre bestemmer	3 000	3 100
Bruk av gravkapell (inkluderer kirkelig betjening utenom prest)		
Avdøde bosatt i kommunen, medlem i Den norske kirke	0	0
Avdøde bosatt i kommunen, ikke medlem i Den norske kirke	2 200	2 300
Avdøde bosatt utenbygds uansett medlemskap i Den norske kirke	2 200	2 300
Feste av gravsted:		
Avdøde bosatt i kommunen		
Enkel kistegrav: Frigrav i fredningsperioden (normalt 20 år)	0	0
Festet kistegrav pr år, innkreving forskuddsvis hvert 5. år	110	120
Festet urnegrav pr år, innkreving forskuddsvis hvert 5. år	110	120
Feste av gravsted i forbindelse med ny grav (20 år)	2 200	2 400
Avdøde bosatt utenbygds (kun festegraver)		
Kistegrav pr år (innkreves for 20 år)	170	180
Urnegrav pr år	170	180
Feste av gravsted i forbindelse med ny grav (20 år)	3 400	3 600

Forslag til investeringsbudsjett 2008/økonomiplan 2009-2011

Samlet oversikt

Tiltak	(Beløp i 1000 kr)		FORSLAG ØKONOMIPLAN 2008 – 2011			
	Totalt Kostnads- Overslag	Tidligere Bevilget pr 1.1.2007	2008	2009	2010	2011
Renovering av Nedre Eiker Kirke og kapell 2005 - 2014	23 098	9 375	7 727	2652	40	130
Parkeringsplass Nedre Eiker kirke.	500	0	0	200	300	0
Kirketekstiler/ liturgisk utstyr Nedre Eiker kirke	550	150	200	200 0	0	0
Mjøndalen kirke /varme	850	0	400	450	0	0
Til sammen	24 998	9525	8327	3502	340	130

Prosjekt: Renovering av Nedre Eiker Kirke og kapell 2005 - 2015

Prosjektet er presentert for Nedre Eiker kommune i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2005. Arbeidene er igangsatt og gjennomføres i nært samarbeid med riksantikvar og bispedømmet.

Et komplett prosjektprogram for en rekke tiltak for perioden 2005 – 2014 er utarbeidet og presentert i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2005. Det er dette programmet som er lagt til grunn for økonomiplanen.

Tilleggs kostnader: kr 2 612 000

1. Reviderte kostnad for arbeidskirke del 2: kr 1862 000. Etter en gjennomgang av alle aktivitetene knyttet til del 2, viser det seg at det blir noen ekstra kostnader for å få fullført denne delen av prosjektet.
2. Nye enkeltprosjekter: kr 750 000. Utvendig rullestolrampe, utvidelse av sideinngang og ombygging av trapp, ”dåpskilde” med rennende vann , ny spiraltrapp mellom sakristi og underetasje, nytt lydanlegg i eksisterende kirkerom og underetasje samt innredning for kirke-tekstiler.

Samlede tilleggs kostnader er innarbeidet i 2008 og 2009 ihht prosjektets framdrift.

Prosjektkostnadene etter 2010:

2011: 1 991 500 - reparasjon av råteskade i tårnkonstruksjon

2012: 389 000 - kapellet: omlegg av tak, rep av skorstein, utskifting av renner og beslag

2013: 358 000 - kapellet innvendig: retusjering av tak/veggmalerier

2014: 565 500 - kirken: en del utvendig maling

Prosjekt: Kirketekstiler / liturgisk utstyr Nedre Eiker Kirke

Anskaffelse og fornyelse av kirketekstiler fram mot jubileet i 2010.

Prosjekt Mjøndalen kirke: Varme (Nytt prosjekt)

Etter at kirken ble bygget i 1983 har varmeanlegget mistet mye av effekten grunnet alder. EnergiTeknikk AS, Fredrikstad har utredet oppgradering av dagens ventilasjonsanlegg og foreslår

installasjon av 2 stk ventilasjonsaggregater for oppvarming og ventilasjon. Alle arealer vil da bli oppvarmet med ventilasjonsluft, men med bidrag fra eksisterende system. Kostnadsoverslaget inneholder også tilbøbling til Nedre Eiker kommunes SD-anlegg, pris kr 50 000.

Parkering ved Nedre Eiker kirke – utvidet parkeringsplass. (Nytt prosjekt)

Det er begrenset med parkeringsplasser ved Nedre Eiker kirke. I forbindelse med kirkelige handlinger blir parkeringsplassen ved gamle riksvei overfylt. I tillegg blir det parkert langs veiene, inn i skogen ved kirkegård og ved driftsbygningen ved kirkegården.

Menighetssenteret påbygges og renoveres. Det innredes til 2 avdelings barnehage i underetasjen som innebærer behov for ytterligere parkeringsplasser.

Teknisk avdeling i NEK har, etter befaring i 2004, foreslått å utvide og oppgradere parkeringsplassen ved driftsbygning for kirkegården. Tiltaket omfatter grunnarbeider, asfaltering og oppmerking av plasser. Det haster å få på plass flere parkeringsplasser.